

From: Betty de Groot <B.deGroot@vnog.nl>
Sent: donderdag 21 juli 2016 16:34:54
To: Undisclosed recipients;;
Cc:
Subject: Brief voor het college van b&w
Attachments: 0 Brief.pdf; 1 Regionaal Risicoprofiel 2016 (CONCEPT 09-06-2016).pdf; 2 Concept beleidsplan.pdf; 3 Mindmap risicoprofiel en beleidsplan.pdf

Geachte heer, mevrouw,

Wilt u bijgevoegde brief inzake het regionaal risicoprofiel en beleidsplan met 3 bijlagen doorgeleiden naar het college van burgemeester & wethouders?

Hartelijk dank voor de te nemen moeite.

Met vriendelijke groet,

Betty de Groot

Management assistente Bestuur, Strategie & Communicatie
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
055 - 548 3002 | b.degroot@vnog.nl | www.vnog.nl
Postbus 234, 7300 AE Apeldoorn | *Bezoekadres:* Europaweg 79, 7336 AK Apeldoorn
(werkdagen maandag t/m donderdag)

Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten die
deel uitmaken van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Postbus 234
7300 AE Apeldoorn
Europaweg 79
7336 AK Apeldoorn
Tel. 055-548 3000
brandweer@vnog.nl
www.vnog.nl

Datum : **21 JULI 2016**
Ons kenmerk : 16-31144/16-045223
Onderwerp : Regionaal risicoprofiel en -beleidsplan
Bijlage(n) : 3
Behandeld door : Nienke Janssen

Geacht college,

Inleiding

De Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) werkt aan een veilige samenleving. Hiervoor zijn wij voorbereid op verschillende soorten incidenten en rampen, van klein tot groot. Afhankelijk van de kenmerken van een gebied, kunnen de risico's op incidenten en rampen verschillen. Ook zit er per risico verschil in de mate waarin samenwerking met en tussen partijen nodig is. Eens per vier jaar stelt de VNOG een regionaal risicoprofiel op om een nieuwe 'foto' te maken van de risico's in het verzorgingsgebied. Dit regionale risicoprofiel is een inventarisatie en analyse van de in een Veiligheidsregio aanwezige risico's op de waarschijnlijkheid en impact. Deze risico's bepalen mede de onderwerpen waarop de VNOG zich de komende beleidsperiode gaat richten. Dat staat beschreven in het beleidsplan dat, net als het regionaal risicoprofiel, eens per vier jaar wordt vastgesteld. U wordt hierbij om die reden vriendelijk verzocht om de bijgevoegde stukken door te geleiden naar uw gemeenteraad. We vragen om met een kritische (lokale) blik, en vanuit de verantwoordelijkheid voor Bevolkingszorg, met ons mee te kijken en een mening te geven over:

- De risico's in het verzorgingsgebied van de VNOG.
- De beschreven ambities/doelen in het beleidsplan.

Het regionaal risicoprofiel en -beleidsplan zijn belangrijke plannen voor de VNOG, maar staan niet op zichzelf. Ze maken onderdeel uit van een bredere kijk op veiligheid in de samenleving en de wijze waarop wij ons als veiligheidsregio, samen met onze partners, voorbereiden. Zo zijn er ontwikkelingen op het gebied van de sturingsstructuur en de positie van de gemeentelijke processen ('oranje kolom'). Ook heeft de VNOG zich de afgelopen jaren onder meer beraden op de manier waarop zij toekomstbestendig kon blijven. Dit heeft geresulteerd in een vernieuwing van de organisatie 'VNOG risicogericht' en een gewijzigde gemeenschappelijke regeling. Indien de besluitvorming hierover heeft plaatsgevonden treedt deze, en de reorganisatie als gevolg van VNOG risicogericht, per 1 januari 2017 in werking.

Wat bieden wij u aan?

Het regionaal risicoprofiel wordt nu aan u aangeboden om aan de gemeenteraad door te geleiden, nadat de uitgangspunten in juni zijn behandeld door het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio. De hoofd risico's zijn, als een van de onderdelen, opgenomen in het voorliggende beleidsplan. Dit dient conform de wet veiligheidsregio's door het bestuur van de Veiligheidsregio te worden vastgesteld. De plannen worden ook voorgelegd aan de omliggende Veiligheidsregio's en de partners waarmee de plannen zijn voorbereid, zoals bijvoorbeeld het Waterschap, Omgevingsdiensten, etc. Uw gemeenteraad heeft de gelegenheid om lokale beleidsprioriteiten en veiligheidsthema's te benoemen. Wat wij u daarvoor nu aanbieden is¹:

1. Het regionaal risicoprofiel
2. Het beleidsplan
3. Een mindmap van de risico's en ambities

Ad 1. Regionaal Risicoprofiel

Het nieuwe regionale risicoprofiel is een update van het risicoprofiel dat vier jaar geleden is vastgesteld. Met instemming van het dagelijks bestuur is er voor gekozen om niet een nieuw risicoprofiel te bouwen maar voort te borduren op het reeds bestaande en vier jaar geleden vastgestelde risicoprofiel.

Bij de vaststelling van het regionaal risicoprofiel op 30 maart 2011 heeft het algemeen bestuur in de gezamenlijke vergadering met het regionaal college (algemeen bestuur van de politie) beslist over de prioriteitstelling voor de uitwerking van in eerste instantie elf scenario's. Hieronder wordt kort de actualiteit rondom deze onderwerpen weergegeven.

	Scenario	Terugkoppeling
1	Natuurbrand	<i>Dit onderwerp is goed geborgd in de organisatie. Daarmee blijft dit onderwerp aandacht van de organisatie houden.</i>
2	Brand zorg en welzijn	<i>Dit onderwerp is herzien en gewijzigd in het risico: thuiswonende verminderd zelfredzamen. Daarmee wordt ingehaakt op de maatschappelijke ontwikkelingen.</i>
3	Elektriciteitsuitval	<i>Dit onderwerp komt terug bij de nieuwe geprioriteerde risico's. De toenemende afhankelijkheid van elektriciteit maakt het noodzakelijk dit risico opnieuw te beoordelen.</i>
4	Overstromingen	<i>Dit onderwerp komt terug bij de nieuwe geprioriteerde risico's. Het werk dat de afgelopen jaren is verzet heeft er voor gezorgd dat het risico niet verder is toegenomen. De impact ten aanzien van de continuïteit van de samenleving is toegenomen, dit maakt extra inzet noodzakelijk.</i>
5	Incident giftige stof	<i>Dit onderwerp is goed geborgd in de organisatie. Daarmee blijft dit onderwerp aandacht van de organisatie houden.</i>
6	Pandemie	<i>Dit onderwerp is goed geborgd in de organisatie. Daarmee blijft dit onderwerp aandacht van de organisatie houden.</i>

¹ Het gaat hier om een 'voorlopig risicoprofiel' en 'concept beleidsplan', omdat deze plannen nog definitief moeten worden vastgesteld door het algemeen bestuur van de VNOG.

7	Ingrijpende gebeurtenissen	<i>Dit onderwerp krijgt monodisciplinair extra aandacht van een aantal partners.</i>
8	Extreem weer	<i>Dit onderwerp krijgt monodisciplinair extra aandacht van een aantal partners.</i>
9	Incident evenement	<i>Dit onderwerp is goed geborgd in de organisatie. Daarmee blijft dit onderwerp aandacht van de organisatie houden.</i>
10	Dierziekte	<i>Dit onderwerp is goed geborgd in de organisatie. Daarmee blijft dit onderwerp aandacht van de organisatie houden.</i>
11	Uitval ICT-voorzieningen	<i>Dit onderwerp komt terug bij de nieuwe geprioriteerde risico's. Gezien de toenemende afhankelijkheid van ICT dient dit onderwerp opnieuw beoordeeld te worden.</i>

Voor de komende periode is ervoor gekozen om vier scenario's met prioriteit uit te werken.

- Overstromingen (rivieren en regionale wateren)
- Uitval ICT-voorzieningen
- Uitval NUTS-voorzieningen
- Langer thuis wonende verminderd zelfredzame personen

Vier scenario's is een reëel aantal om breed in multidisciplinair verband op te pakken en daarbij ook de gewenste diepgang te kunnen realiseren. De ervaring heeft geleerd dat met elf scenario's het moeilijk is de juiste focus te behouden en de planning te realiseren. Deze vier geprioriteerde scenario's zijn overgenomen in het regionaal beleidsplan.

Alle risico's zoals genoemd in het risicoprofiel worden door ons voorbereid, dit hoort bij de dagelijkse praktijk. Echter, de risico's die hoog in ons risicoprofiel staan geprioriteerd krijgen extra aandacht en focus. Bij een aantal risico's is het proces van extra aandacht al een aantal jaren geleden ingezet, dat wordt gecontinueerd. Hoe de extra aandacht precies vorm krijgt, wordt op een later moment beschreven in jaarplannen.

Dit betekent niet dat aan de andere scenario's geen aandacht meer wordt besteed. In het bovenstaande overzicht is aangegeven dat veel van de onderwerpen een plek hebben gekregen in de reguliere organisatie. Hiermee is de continuïteit op deze onderwerpen geborgd.

Ad 2. Beleidsplan

Het regionaal beleidsplan is, naast onder andere landelijke doelstellingen, gestoeld op het regionaal risicoprofiel van de Veiligheidsregio. Mede op basis van het risicoprofiel kan het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio strategische beleidskeuzes maken over de ambities voor de risico- en crisisbeheersing en de inspanningen voor onderlinge afstemming met de crisispartners. Deze ambities worden vastgelegd in het beleidsplan van de Veiligheidsregio.

In de vergadering van het algemeen bestuur van 30 juni jl. zijn de uitgangspunten voor het beleidsplan voorgelegd. Op verzoek van het AB zijn deze nu geconcretiseerd. Wat nu voorligt is daarom een vertaling van die uitgangspunten naar een concept

beleidsplan². Net als bij het risicoprofiel geldt hiervoor ook dat die zaken waar we meer op gaan investeren zijn uitgelicht.

De missie van de VNOG 'samen werken aan veiligheid' is ongewijzigd. De taken van de VNOG zijn erop gericht om incidenten te voorkomen en te bestrijden en op het herstel uit een ontwrichte situatie. Dit doen wij samen met onze partners, daarom investeren we nog meer op samenwerking. De manier waarop de VNOG haar taken organiseert, is voor de komende beleidsperiode gevat in drie strategische ambities die overeen komen met de pijlers van de heringerichte organisatie: 1) risicogericht werken, 2) informatiegestuurd werken en 3) gebruik maken van zelforganiserend vermogen.

1. In de toekomst kijken we naar welk risico om welke inzet vraagt. Hierin zit een vernieuwing, aangezien we in het verleden vooral de regels en procedures naliepen. Dit vraagt een risicobewustzijn van de medewerkers en de partners van de VNOG.
2. Informatievoorziening neemt een vlucht, als veiligheidsorganisatie kunnen wij hierbij niet achterblijven. Om met de mogelijkheden van informatie ons voordeel te kunnen doen, wordt hier extra inzet op gepleegd.
3. Een andere ontwikkeling in de maatschappij is het zelforganiserend vermogen. Onderzocht zal worden welke mogelijkheden van burgerparticipatie er zijn. Een voorbeeld hiervan is het vergroten en verbreden van het netwerk van vrijwillig op te roepen burgers die mee willen en kunnen helpen bij calamiteiten.

Ad 3. Mindmap risico's en ambities

In de bijgesloten mindmap is op één pagina weergegeven wat de risico's en ambities zijn. Deze is bedoeld als schematische weergave aan de hand waarvan een nadere toelichting mogelijk is.

Samenhang landelijk, regionaal en lokaal 'beeld en beleid'

Bij het opstellen van de regionale plannen is gekeken naar landelijke risico's en hoe wij die vertalen naar het regionale 'beeld en beleid'. Medewerkers van de gemeenten, de brandweer, de GHOR, politie, waterschap, defensie en vele andere partners – hebben op basis van hun vakkennis input geleverd voor de voorliggende stukken risicoprofiel en beleidsplan. Dit is vertaald naar een regionaal beeld en beleid en is een globale weergave.

Er blijft aandacht voor de lokale risico's, want een regionaal risicoprofiel betekent niet dat wij risico's uitsluiten. Wij blijven ons ook richten op lokale incidenten of incidenten die vooral één specifieke kolom raken, zoals de brandweer of GHOR. Het gaat bij het regionaal risicoprofiel- en beleidsplan vooral om die punten waarop we extra inspanningen gaan leveren, bovenop de bestaande inspanningen die worden geleverd om te komen tot een zo hoog mogelijk veiligheidsniveau in uw gemeente. We tillen met het risicoprofiel dus alleen een aantal risico's omhoog en stimuleren de multidisciplinaire samenwerking op deze risico's om zo het uiteindelijk doel van het risicoprofiel te bewerkstelligen: het reduceren van en voorbereiden op deze risico's.

² art 14 wet Veiligheidsregio's 2a. Voorafgaand aan de vaststelling van het beleidsplan overlegt de burgemeester van een gemeente in het gebied van de veiligheidsregio met de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan.

Vraag aan de gemeenteraad

De aansluiting van landelijk en regionaal beleid op de gemeenten is nodig om samen te kunnen werken aan veiligheid. Wij realiseren ons dat binnen de regio nog lokale verschillen kunnen bestaan op veiligheidsthema's of risico's. Daarom vinden wij het van belang dat lokale risico's en aandachtspunten worden aangegeven door de gemeenteraden.

Wij vragen uw gemeenteraad om aan ons kenbaar te maken wat zij belangrijk vindt: welk veiligheidsthema zou extra aandacht moeten krijgen? Vertalen wij de pijlers risicogericht werken, informatiegestuurd werken en het vergroten van het zelforganiserend vermogen op een manier die aansluit bij uw gemeente? Varen wij met andere woorden de juiste koers met de genoemde ambities?

We vragen kortom of uw gemeenteraad zich herkent of aanvullingen heeft op: de koers, de risico's, uitgangspunten en de uitwerkingen daarvan. Dit betekent dat eventuele aanvullingen kunnen worden meegegeven die wij zullen wegeven, mede op basis van de reacties die door de overige 21 raden in het gebied van de VNOG worden gegeven.

De behandeling van het voorlopig risicoprofiel en concept beleidsplan in de gemeenteraden vindt plaats in september en oktober. Wij zijn graag aanwezig tijdens raadsbijeenkomsten, indien gewenst, om samen het gesprek te voeren over de veiligheidsthema's, risico's en ambities (eventueel in combinatie met een toelichting op de oranje kolom). De input van de raden resulteert in een definitief risicoprofiel en beleidsplan die in december 2016 in het algemeen bestuur van de VNOG worden behandeld.

Vragen en reactie van de raad

De reactie van uw raad op de stukken ontvangen wij graag uiterlijk vrijdag 28 oktober.

Voor vragen kan contact worden opgenomen met:

- Quinten Dikschei (regionaal risicoprofiel),
telefoonnummer 06-51211676, q.dikschei@vnog.nl
- Nienke Janssen (regionaal beleidsplan),
telefoonnummer 06-52617736, n.janssen@vnog.nl
- Jeroen Wesselink (crisisbeheersing),
telefoonnummer 06-10885203, j.wesselink@vnog.nl

Stelt uw gemeenteraad onze aanwezigheid op prijs bij de behandeling van de stukken, dan horen wij dit graag.

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

H.J. van Schaik

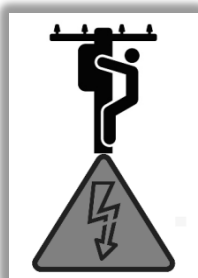
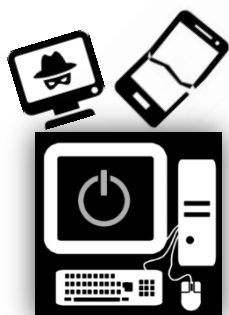
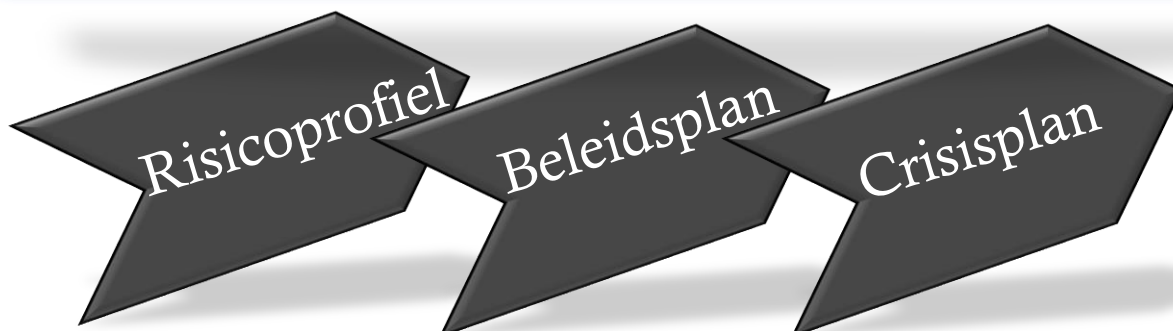
plv. voorzitter

ir. A. Schoenmaker

directeur

2017-2020

Regionaal Risicoprofiel

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Samenvatting.....	2
1 Inleiding	4
1.1. Wet veiligheidsregio's en risicoprofiel	4
1.2. Wat is een risicoprofiel?	4
1.3. Waarom een risicoprofiel?	4
1.4. Uitvoering project.....	4
2 Ligging en typering regio Noord- en Oost- Gelderland	6
3 Methode.....	8
3.1 Risico-inventarisatie	8
3.2 Risicoanalyse	8
3.3. Risicoprofiel.....	8
4 Resultaten.....	9
4.1 Crisistypen en incidenttypen.....	9
4.2. Terrorisme	10
4.3 Risicobeeld en risicoduiding	10
4.4. Risicoanalyse	10
4.5 Scenariokeuze.....	10
4.6 Risicodiagram	11
5 Van Risicoprofiel naar Beleidsplan	12

Samenvatting

Wet veiligheidsregio's en risicoprofiel

De Wet veiligheidsregio's heeft als belangrijkste doel om de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Nederland te verbeteren en te versterken. De Wet veiligheidsregio stelt in dat kader drie planvormen verplicht. Dit zijn het regionaal crisisplan, het regionaal risicoprofiel en het regionaal beleidsplan.

Een risicoprofiel: wat en waarom

Het regionaal risicoprofiel is een inventarisatie en analyse van de in een veiligheidsregio aanwezige risico's op de waarschijnlijkheid (wat is de kans dat een incident zich voordoet?) en impact (wat zijn de gevolgen van een incident?). De risico-inventarisatie omvat een overzicht van de aanwezige risicovolle situaties en de soorten incidenten die zich daardoor kunnen voordoen. In de risicoanalyse worden de geïnventariseerde gegevens nader beoordeeld, vergeleken en geïnterpreteerd. Mede op basis van het risicoprofiel kan het bestuur van de veiligheidsregio strategische beleidskeuzes maken over de ambities voor de risico- en crisisbeheersing en de inspanningen voor onderlinge afstemming met de crisispartners. Deze ambities worden vastgelegd in een beleidsplan van de veiligheidsregio. Daarnaast biedt het regionaal risicoprofiel een basis voor de risicocommunicatie naar de burgers.

Aanpak Risicoprofiel Noord- en Oost- Gelderland

Het regionaal risicoprofiel voor Noord- en Oost- Gelderland is opgesteld in opdracht van het algemeen bestuur van de regio Noord- en Oost- Gelderland. Het risicoprofiel is opgesteld met betrokkenheid van diverse (multidisciplinaire) samenwerkingspartners en voltooid door een werkgroep bestaande uit medewerkers van gemeenten, GHOR, politie, defensie, waterschap en brandweer. Bij het opstellen van het regionaal risicoprofiel Noord- en Oost- Gelderland is 'de Handreiking Regionaal Risicoprofiel' een belangrijke leidraad geweest. Voor de risicoinventarisatie en risicoanalyse is het regionaal risicoprofiel uit 2011 als basis gebruikt. Het risicoprofiel is opgesteld aan de hand van input van alle partners die actief zijn op het interdisciplinaire samenwerkingsplatform dat Veiligheidsregio Noord- en Oost- Gelderland heet.

De ontvangen input is bestudeerd en geanalyseerd en meegenomen in de herziening. De experts van alle partners (bijlage I) worden duidelijk in een aantal zaken:

1. Bij de totstandkoming van het vorige risicoprofiel in 2012 is er gekozen voor het uitwerken van 12 incidentscenario's in 4 jaar (beleidscyclus). Gebleken is dat dit onhaalbaar is en er gefocused en wellicht geclusterd moet worden. Het uitwerken van **3 a 4 incidentscenario's** geniet hun voorkeur. Daarbij wordt duidelijk gezegd dat we als veiligheidsorganisaties algemeen voorbereid moeten zijn op iedere ramp en/of crisis. De **borging van ons crisispotentieel** is daarmee een bijzonder belangrijk element.
2. Er zijn een aantal **generieke processen** die bij al onze werkzaamheden een belangrijke rol spelen. Er moet voortdurend aandacht worden besteed aan deze processen:
 - a. Risico- en Crisiscommunicatie
 - b. Informatievoorziening (Netcentrisch Werken)
 - c. Vergroten zelf organiserend vermogen burgers
 - d. Burgerparticipatie
 - e. Evacuatie
3. De wereld om ons heen verandert voortdurend en steeds sneller. Het kan daarom niet zo zijn dat het risicoprofiel een statisch document is. Tenminste ieder jaar moet er gekeken worden of de gekozen prioriteiten nog passen bij de werkelijkheid. Het Regionaal Risicoprofiel is daarmee een **dynamisch document**.

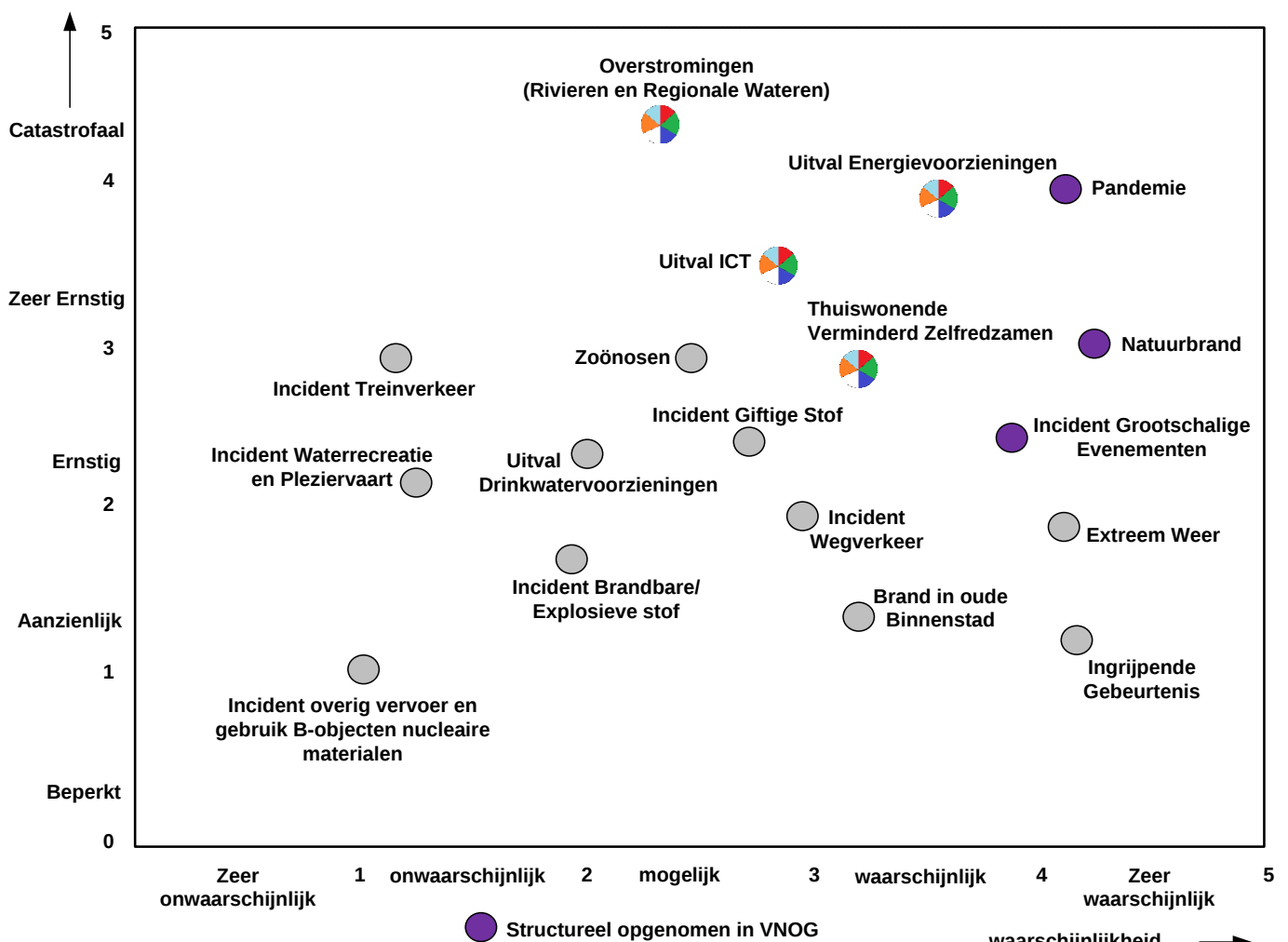
Naast hetgeen hierboven is beschreven wordt door de experts aanbevolen om de komende tijd aan 4 incidentscenario's uit het risicoprofiel meer aandacht te besteden. Volgens hen wordt daarmee recht gedaan aan zowel de regionale risico's alsmede de lokale risico's. De belangrijkste punten:

- Het scenario '**Overstromingen**' (Rivieren en Regionale wateren) staat nog steeds prominent op de agenda van alle onze partners binnen de Veiligheidsregio Noord- en Oost- Gelderland. Duidelijk is gemaakt dat de activiteiten rondom dit incidentscenario geïntensiveerd moeten worden.

Het werk dat de afgelopen jaren is verzet heeft er voor gezorgd dat het risico niet verder is toegenomen. De impact ten aanzien van de continuïteit van de samenleving is in de ogen van de experts toegenomen.

- Het scenario 'Brand in gebouw met verminderd zelfredzame personen' is herzien en gewijzigd in '**Thuiswonende Verminderd Zelfredzamen**'. De komende 15 jaren zullen 2 miljoen inwoners van Nederland 80 jaar of ouder zijn. De risico's op verschillende veiligheidstopics zullen daarmee drastisch toenemen.
- Het scenario '**Uitval Energievoorziening**' is ongewijzigd, maar gezien de toenemende afhankelijkheid van elektriciteit opnieuw beoordeeld. Van de scenario's zijn de waarschijnlijkheid en de impact bepaald op basis het vorige risicoprofiel uit 2011 en de beoordeling van experts.
- Het scenario '**Uitval ICT**' is ongewijzigd, maar gezien de toenemende afhankelijkheid van ICT opnieuw beoordeeld.
- De scenario's Pandemie, Natuurbrand en Incident Grootschalige Evenementen zijn goed geborgd in de organisatie en blijven aandacht houden. Zij vormen echter geen nieuw speerpunt.
- De scenario's Extreem Weer en Ingrijpende Gebeurtenis ¹krijgen monodisciplinair extra aandacht van een aantal partners.

In het hieronder weergegeven risicodiagram zijn de relevante scenario's op een onderling vergelijkbare wijze afgebeeld. De scenario's met de grootste impact en waarschijnlijkheid staan rechtsboven in het figuur. Een lage waarschijnlijkheid en impact leidt tot een plaats linksonder in het diagram. Tijdens diverse expertmeetings hebben in totaal zo'n 60 experts gekeken naar het risicoprofiel 2011 en hun beeld gegeven over de risico's van nu en de nabije toekomst. Dit beeld is daarna voorgelegd aan de (vertegenwoordigende) directieleden van de zes primaire partners. Zij hebben hiermee de prioriteiten aangegeven zoals hierboven is genoemd.

¹ Ingrijpende Gebeurtenis: gebeurtenissen die ernstig gevolg hebben voor het functioneren van de samenleving

1 Inleiding

1.1. Wet veiligheidsregio's en risicoprofiel

Op 1 oktober 2010 trad de Wet veiligheidsregio's in werking. Deze wet heeft als primair doel om de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Nederland te verbeteren en te versterken. Door de brandweezorg, de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen in de regio (GHOR), de politie en gemeenten op regionaal niveau bijeen te brengen op het terrein van rampenbestrijding en crisisbeheersing wordt niet alleen de slagkracht vergroot, maar wordt ook eenheid, eenduidigheid en eenvoud in de aanpak bereikt. In artikel 15 van de wet is een verplichting opgenomen om een risicoprofiel op te stellen. Een dergelijk risicoprofiel bevat een risico-inventarisatie en –analyse van de te benoemen dreigingen in de regio. Op basis van dit profiel wordt in kaart gebracht welke capaciteiten benodigd en aanwezig zijn om deze dreigingen het hoofd te bieden. Het risicoprofiel wordt door het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio vastgesteld.

1.2. Wat is een risicoprofiel?

Een regionaal risicoprofiel is een inventarisatie en analyse van de in een veiligheidsregio aanwezige risico's, inclusief relevante risico's uit aangrenzende gebieden. De risico-inventarisatie omvat een overzicht van de aanwezige risicovolle situaties en de soorten incidenten die zich daar kunnen voordoen. In de risicoanalyse worden de geïnventariseerde gegevens nader beoordeeld, vergeleken en geïnterpreteerd. Mede op basis van het regionaal risicoprofiel kan het bestuur van de veiligheidsregio strategische beleidskeuzes maken over de ambities voor de risico- en crisisbeheersing en de inspanningen voor onderlinge afstemming met de crisispartners. Dit geldt voor brandweer en GHOR, maar in het kader van multidisciplinaire taken ook de gemeenten, de politie en overige partners waaronder waterschappen, Defensie, vitale infrastructuur en Rijkswaterstaat afspraken moeten worden gemaakt. Deze ambities worden vastgelegd in het beleidsplan van de veiligheidsregio. Eenmaal per vier jaar wordt het regionaal risicoprofiel bestuurlijk vastgesteld. Voor het risicoprofiel relevante ontwikkelingen worden zoveel mogelijk in het regionale risicoprofiel verwerkt door middel van een tussentijdse actualisatie.

1.3. Waarom een risicoprofiel?

Een complexe samenleving als de Nederlandse moet adequaat kunnen inspringen op vele soorten veiligheidsrisico's. Ordeverstoringen, overstromingen en treinongevallen, maar bijvoorbeeld ook infectieziekten en uitval van nutsvoorzieningen vormen een continue bedreiging van de vitale belangen in de samenleving. Om deze bedreigingen het hoofd te bieden, moeten overheidsinstanties, bedrijfsleven en de burger nauw samenwerken. Elke regio herbergt specifieke risico's waarvoor gericht beleid van de veiligheidsregio en haar partners nodig kan zijn. Het regionaal risicoprofiel is bedoeld om inzicht in de aanwezige risico's te krijgen. Op basis van dit inzicht kan het veiligheidsbestuur strategisch beleid voeren om de aanwezige risico's te voorkomen en te beperken en om de crisisbeheersingsorganisatie op specifieke risico's voor te bereiden. Ook biedt het een basis voor de risicocommunicatie naar de burgers.

1.4. Uitvoering project

Het regionaal risicoprofiel voor Noord- en Oost- Gelderland is opgesteld in opdracht van de Veiligheidsdirectie/MAO van de regio. Het risicoprofiel is opgesteld met betrokkenheid van een multidisciplinaire werkgroep, individuele gesprekken met directieleden en expertbijeenkomsten met diverse crisis- en samenwerkingspartners.

1.5 Leeswijzer

Dit rapport heeft de volgende opbouw:

- In hoofdstuk 1 zijn de aanleiding en achtergrond van het Regionaal risicoprofiel beschreven
- In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de ligging en typering van de regio Noord- en Oost- Gelderland
- In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte methode toegelicht. Dit betreft een aantal processtappen, conform de landelijke Handreiking Regionaal risicoprofiel.

- In hoofdstuk 4 zijn de resultaten per processtap weergegeven. Deze stappen leiden tot een risicodiagram, waarin impact en waarschijnlijkheid van de relevante scenario's op een onderling vergelijkbare wijze zijn weergegeven.
 - In hoofdstuk 5 wordt de relatie met Regionaal beleidsplan toegelicht.
- De volgende bijlagen zijn bijgevoegd:
- Bijlage 1: Overzicht betrokken partners

2 Ligging en typering regio Noord- en Oost- Gelderland

De veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland bestaat uit meerdere geografische gebieden die allen hun eigen cultuur en ook risico's kennen.

- de Achterhoek (met de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Oost Gelre, Montferland, Winterswijk, Oude IJsselstreek, Zutphen, Lochem, Doetinchem);
- het gebied rondom Apeldoorn (met de gemeenten Apeldoorn, Epe, Voorst, Brummen)
- de Veluwe (met de gemeenten Harderwijk, Nunspeet, Putten, Ermelo, Oldebroek, Heerde, Hattem en Elburg)

Tevens grenst Duitsland (deelstaat Nordrhein Westfalen) aan de regio Noord- en Oost- Gelderland. Natuur speelt in grote rol in Noord- en Oost-Gelderland. Ongeveer 25 procent van het totale oppervlak bestaat uit bos en heide van de Veluwe. Samen met de Veiligheidsregio Gelderland Midden heeft de VNOG een regierol op het gebied van natuurbranden.

Gedeelten van de Veluwe zijn in gebruik als militair oefenterrein. In tijden van warmte en droogte is de Veluwe gevoelig voor natuurbrand. De regio wordt doorsneden door de rivier de IJssel. Bij hoog water kan de IJssel buiten de oevers treden en voor wateroverlast zorgen. Bij dijkdoorbraak overstroomt het terrein rondom de IJssel. Ziekenhuizen in de regio staan in de steden Apeldoorn, Harderwijk, Zutphen, Doetinchem en Winterswijk. De cluster EVA heeft als enige in de regio een regionale luchthaven (Teuge). In de regio wordt jaarlijks een aantal grote evenementen gehouden, voorbeelden hiervan zijn: Koninginnedag in Apeldoorn, Busloo (o.a. Ground Zero), Zwarte Cross en bokbierdag Zutphen. Ook is er een aantal grote attracties binnen de regio, zoals: Dolfinarium, Koningin Juliana Toren, Apenheul, dierenpark Wissel en Paleis Het Loo. Binnen de regio is een groot aantal recreatiebedrijven, campings en recreatiewoningen.

Regionaal Risicoprofiel 2017-2020
Versie 20-05-2016

Binnen de Veiligheidsregio Noord- en Oost- Gelderland werken brandweer, GHOR, GGD en ambulancezorg volgens dezelfde territoriale gebiedsindeling. De regio valt binnen het werkgebied van de regionale eenheid Oost-Nederland van de Nationale Politie dat de provincies Gelderland en Overijssel bestrijkt. Verder wordt er met diverse externe partners samengewerkt, zoals het waterschap Vallei en Veluwe, het waterschap Rijn en IJssel, Rijkswaterstaat, Defensie, het Openbaar Ministerie en de provincie Gelderland. Ook worden vertegenwoordigers van vitale sectoren, zoals nutsbedrijven, steeds meer bij de veiligheidsregio betrokken en vindt er bovenregionale en landsgrensoverschrijdende samenwerking plaats met de buurregio's en Duitsland.

Veiligheidsregio Noord- en Oost- Gelderland
(regionnummer 6) grenst aan:

- Gelderland-Midden (regionnummer 7)
- Flevoland (regionnummer 25)
- IJsselland (regionnummer 4)
- Twente (regionnummer 5)

Tenslotte grenst regio Noord- en Oost Gelderland bij de gemeenten Aalten, Berkelland, Winterswijk, Oude IJsselstreek, Oost Gelre en Montferland aan Duitsland.

3 Methode

Bij het opstellen van het regionaal risicoprofiel Noord- en Oost- Gelderland is 'de Handreiking Regionaal Risicoprofiel' een belangrijke leidraad geweest. Voor de risico-inventarisatie en risicoanalyse is het regionaal risicoprofiel uit 2011 als vertrekpunt genomen. Het risicoprofiel is opgesteld aan de hand van input van de ketenpartners, gemeenten en kolommen.

3.1 Risico-inventarisatie

De eerste stap om te komen tot een risicoprofiel is het maken van een risico-inventarisatie. Hierbij is het regionaal risicoprofiel uit 2011 samen met de informatie van alle experts als vertrekpunt genomen, voor het verkrijgen van een realistisch beeld. Deze informatie is aangevuld met verschillende vormen van informatie. Hierbij kan worden gedacht aan (ruimtelijke) informatie over vitale infrastructuur. Deze inventarisatie heeft geleid tot een selectie van dreigingen (crisistypen en incidenttypen) die voor de regio Noord- en Oost- Gelderland relevant zijn om verder uit te werken. Als resultaat van de risico-inventarisatie is een selectie ontstaan met crisis- en incidenttypen die relevant zijn voor Noord- en Oost- Gelderland. Op basis van aanvullende informatie wordt een risicobeeld opgesteld. In dit risicobeeld wordt de context en de spreiding van de risico's uitgewerkt. Zodoende kan er beter worden beoordeeld in welke mate de risico's bepalend zullen zijn in het risicoprofiel. Tezamen met de risico-inventarisatie vormt dit risicobeeld de basis voor de risicoanalyse.

3.2 Risicoanalyse

In de risicoanalyse worden alle risico's uit de inventarisatie en het risicobeeld uitgewerkt in realistische, ernstige scenario's. In deze scenario's wordt een beeld geschetst van een aantal mogelijke tot waarschijnlijke effecten (aantal doden en gewonden, schade aan economie, ecologie, cultureel erfgoed enz.). Waar mogelijk wordt aangesloten bij bestaande scenario's van de crisispartners in de regio, of vanuit de landelijke risico-inventarisatie. Voor het overige deel zijn de scenario's tot stand gekomen in overleg met de partners die de meeste affiniteit hebben met het betreffende scenario. Bij het opstellen van de scenario's is in tegenstelling tot de handreiking wel rekening gehouden met realistische domino-effecten. Na het opstellen van de scenario's zijn deze in een sessie beoordeeld op impact en waarschijnlijkheid. Voor de beoordeling van de impact is gekeken naar de gevolgen op het gebied van territoriale veiligheid, lichamelijk lijden en letsel, economie, ecologie, sociale stabiliteit en cultureel erfgoed. Hierbij is volledig uitgegaan van de expertise van de experts van alle partners.

3.3. Risicoprofiel

Alle uitgewerkte scenario's met daarin de impact en waarschijnlijkheid vormen het risicoprofiel. Op basis van de beoordeling van de scenario's is een risicodiagram opgesteld. Dit risicodiagram geeft een overzicht van de relevante dreigingen (die zijn uitgewerkt tot scenario's), op een onderling vergelijkbare wijze. Het risicodiagram maakt in één oogopslag duidelijk wat er speelt in de regio en hoe groot het risico hiervan is. Dit risicoprofiel vormt mede de basis van het beleidsplan als benoemd in artikel 14 Wet Veiligheidsregio's.

4 Resultaten

4.1 Crisistypen en incidenttypen

Conform de landelijke handreiking vindt de risico-inventarisatie plaats aan de hand van onderstaande maatschappelijke thema's:

1. Natuurlijke omgeving
2. Gebouwde omgeving
3. Technologische omgeving
4. Vitale infrastructuur en voorzieningen
5. Verkeer en vervoer
6. Gezondheid
7. Sociaal maatschappelijke omgeving

Volgens de systematiek van de landelijke handreiking worden de thema's opgesplitst in crisistypen en incidenttypen. Verschillende branden, rampen en crises kunnen invloed hebben op één of vaak meerdere van de genoemde maatschappelijke thema's. Om deze situaties te inventariseren, analyseren en uit te kunnen leggen, is een landelijke uniforme categorisering ontwikkeld.

Uit de 25 crisistypen is een selectie van 18 gemaakt die voor Noord- en Oost- Gelderlandrelevant zijn. Die zijn weergegeven in het Risicodiagram welke in dit hoofdstuk is opgenomen.

Maatschappelijk thema	Crisistype en uitgewerkte scenario's <i>De nummering is overeenkomstig de indeling in de nationale handreiking</i>
1. Natuurlijke omgeving	1.1 Overstromingen • Overstromingen door hoge rivierwaterstanden 1.2 Natuurbranden • Natuurbrand nabij een kwetsbaar object 1.3 Extreme weersomstandigheden • Hittegolf
2. Gebouwde omgeving	2.1 Branden in kwetsbare objecten • Brand in gebouw met verminderd zelfredzame personen. • Grote brand in dichte binnenstad.
3. Technologische omgeving	3.1 Incidenten met brandbare/explosieve stof in open lucht • Incident transport brandbare stof (BLEVE) • Incident spoorverkeer met brandbare vloeistof • Incident wegverkeer met brandbaar gas 3.2 Incidenten met giftige stof in open lucht • Incident giftige stof in open lucht • Scheepvaartincident met toxische 3.3 Kernincidenten • Ongeval kernenergiecentrale
4. Vitale infrastructuur en voorzieningen	4.1 Verstoring energievoorziening • Verstoring gasvoorziening • Verstoring elektriciteitsvoorziening 4.2 Verstoring drinkwatervoorziening • Verontreiniging in drinkwaternet 4.4 Verstoring telecommunicatie en ICT • Verstoring telecommunicatie en ICT
5. Verkeer en vervoer	5.2 Incidenten op of onder water • Incident passagiersvaartuig 5.3 Verkeersincidenten op land • Incident wegverkeer
6. Gezondheid	6.1 Bedreiging volksgezondheid • Dierziekte overdraagbaar op mens 6.2 Ziektegolf • Griep pandemie ernstig • Griep pandemie mild
7. Sociaal maatschappelijke omgeving	7.1 Paniek in menigten • Paniek in menigten 7.2 Verstoring openbare orde • Verstoring openbare orde 7.3 Ingrijpende gebeurtenis

4.2. Terrorisme

Terrorisme kan een oorzaak zijn van (bijna) alle ramptypen die worden behandeld in deze rapportage. In deze rapportage is ervoor gekozen om moedwillig handelen c.q. terrorisme niet als een apart crisistype op te nemen. Een crisistype is immers “een categorie van mogelijke branden, rampen en crises die qua soort effecten en qua ontwikkeling in de tijd op elkaar lijken.” Dit betekent dat een andere aanleiding (terrorisme) voor hetzelfde incident (bijvoorbeeld een explosie) niet als een apart crisistype wordt opgevat. Dit laat onverlet, dat de maatschappelijke verontwaardiging en gevolgen voor het gevoel van veiligheid na een terroristische aanslag, bijzondere aandacht zullen vergen. Terrorism is een **nationaal thema**, onder verantwoordelijkheid van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). De NCTV is verantwoordelijk voor de alertering. In Nederland zijn op dit moment de volgende bedrijfssectoren op het Alerteringssysteem Terrorismebestrijding (Atb) aangesloten: luchthavens, spoor, stad- en streekvervoer, zeehavens, tunnels en waterkeringen, olie, chemie, drinkwater, gas, elektriciteit, nucleair, financieel, publieksevenementen, hotels en serviceproviders.

Alle vijftien sectoren hebben afspraken gemaakt met de **NCTV** over het pakket aan maatregelen die geëffectueerd wordt bij een bepaald dreigingsniveau: minimaal, beperkt, substantieel en kritiek zijn de vier dreigingsniveaus. Indien de inlichtingendiensten een verhoogde terroristische dreiging constateren op een bepaalde sector of een onderdeel daarvan, dan worden de bedrijfssectoren, overheidsinstanties en operationele diensten via het ATb hierover geïnformeerd. Naast een dreigingsniveau op sectoren is er ook een algemener dreigingsniveau dat op heel Nederland van toepassing is. Hier worden dezelfde niveaus onderscheiden: minimaal, beperkt, substantieel en kritiek. Na de aanslagen in Frankrijk (2015) zijn er bij de nationale politie SGBO's contra terrorisme benoemd.

Er is een **nationaal SGBO Contraterrorisme**, daarnaast is in iedere politie-eenheid ook een eenheids SGBO Contra Terrorism inggericht. Deze overleggen periodiek over de voortgang landelijk en op eenheidsniveau. De kans op aanslagen in de landen om ons heen blijft aanwezig (in 2014, 2015 en 2016). Ook in Nederland blijft dreiging. De verwachting is dat dit de komende tijd onveranderd blijft. Er is voor gekozen de SGBO's voorlopig actief te houden op dit thema. Bij ieder groter evenement is een extra paragraaf terrorisme opgenomen waarin de structuur van opschaling en handelen is benoemd. Er zijn ook locaties benoemd die naast de locaties van de 15 sectoren aandacht behoeven op het gebied van bewaken en beveiligen. Deze locaties zijn in de SGBO's contraterrorisme verzameld en beoordeeld. Mogelijke maatregelen zijn vervolgens uitgezet.

4.3 Risicobeeld en risicoduiding

In het risicobeeld komt de vraag naar voren welke soorten branden, rampen en crisis zich binnen de regio (en de omliggende gebieden) kunnen voordoen. Samen met de risico-inventarisatie vormt dit risicobeeld de basis voor de keuze van incidentscenario's. Op basis van de voor Noord- en Oost- Gelderland relevant geachte crisistypen en de aanverwante incidenttypen, zijn (incident)scenario's opgesteld. Een scenario wordt gedefinieerd als een mogelijk verloop van een incident, of – meer precies – een verwacht karakteristiek verloop van een incidenttype, vanaf de basisoorzaken tot en met de einduitkomst.

4.4. Risicoanalyse

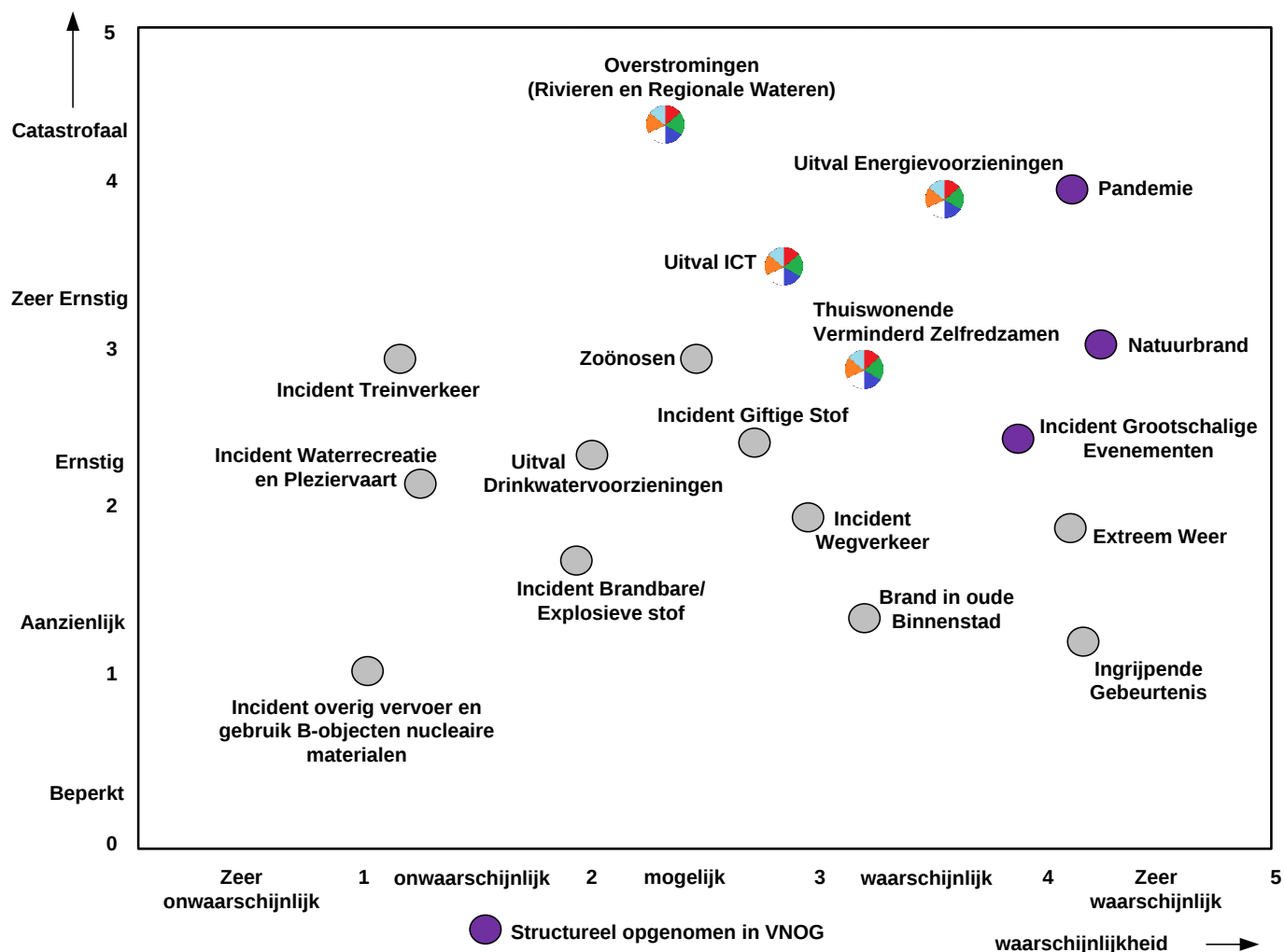
Specifiek is voor Noord- en Oost- Gelderland geïnventariseerd welke crisistypen en daaraan gelieerde incidenttypen relevant zijn. In de risicoanalyse zijn scenario's uitgewerkt op basis van het risicobeeld en de risicoduiding.

4.5 Scenariokeuze

De selectie van de scenario's is tot stand gekomen met de experts die betrokken zijn bij de uitwerking van het regionaal risicoprofiel. Op basis van de opgestelde scenario's is in een expertsessie de impact en waarschijnlijkheid ingeschat, zoals beschreven in hoofdstuk 3. Deze inschatting is per scenario weergegeven en vormt de basis voor het risicodiagram.

4.6 Risicodiagram

In het risicodiagram zijn de relevante scenario's op een onderling vergelijkbare wijze afgebeeld (zie hieronder). De scenario's met de grootste impact en waarschijnlijkheid staan rechtsboven in de figuur. Een kleine waarschijnlijkheid en impact leidt tot een plaats linksonder in het diagram. Uiteindelijk hebben de experts tijdens de expertmeetings en de directieleden gekozen voor een prioritering.

Uit het hier bovenstaande risicodiagram kan worden herleid wat de impact is van de verschillende criteria per scenario. Uiteindelijk hebben de experts en de directieleden de volgende prioriteitenlijst gemaakt:

- Overstromingen (Rivieren en Regionale wateren)
- Uitval ICT
- Uitval Energievoorzieningen
- Thuiswonende Verminderd Zelfredzamen

Daarbij meegenomen de onderstaande generieke processen² moeten worden meegenomen in de uitwerking en implementatie van alle incidentscenario's::

- Risico- en Crisiscommunicatie
- Informatievoorziening
- Vergroten zelf organiserend vermogen burgers
- Burgerparticipatie
- Evacuatie

² Generieke Processen: Processen die niet voor een specifiek gebied gelden maar voor alle processen binnen de VNOG van toepassing zijn

5 Van Risicoprofiel naar Beleidsplan

Het risicoprofiel geeft alleen een weergave van de regionale risico's op basis van waarschijnlijkheid en impact. Het risicoprofiel dient als hulpmiddel bij het opstellen van het regionaal beleidsplan. Een vervolgstap hierbij is om te bepalen aan welke risico's het algemeen bestuur en de gemeenten de komende jaren aandacht wil besteden.

Een uitwerking hiervan is het inzichtelijk maken van de beïnvloedingsmogelijkheden die Veiligheidsregio en haar partners kunnen inzetten om deze risico te beperken: welke maatregelen zijn mogelijk om het risico te beheersen? Welke extra voorbereidingen zouden kunnen worden getroffen? Deze aspecten komen terug in het regionaal beleidsplan.

Bijlage 1 Betrokken Partners

Vliegveld Teuge
RUD Veluwe IJssel
Watersch V en V en R en IJ
Aliander
Liander
KPN
Prorail
Provincie
Rijkswaterstaat Oost-Nederland
Gelders Landschap en Kastelen
Park de Hoge Veluwe
Natuurmonumenten
Staatsbosbeheer
Defensie
RUD Noord Veluwe
Waterschap Vallei en Veluwe

RUD Achterhoek
Waterschap Rijn en IJssel
Vitens
Tennet
Recron
RIVM
NVWA
Gasunie

- 22 AOV/ACB-ers
- 4 Politiefunctionarissen
- 8 Brandweermanfunctionarissen
- 3 GHOR-functionarissen
- 2 Defensiefunctiearissen

- Coördinerend Functionaris Gemeenten
- Afdelingshoofd CCB Politie
- Algemeen Directeur VNOG
- Regionaal Commandant Brandweer VNOG
- Directeur Publiek Gezondheid
- Directeur GGD
- Regionaal Militair Commandant
- Directeur Waterschap Vallei en Veluwe

* Speciale sessie met natuurorganisaties begin juni

veiligheidsregio
**Noord- en Oost-
Gelderland**

Concept Beleidsplan VNOG 2017-2020

“Samen werken aan veiligheid”

Inhoud

1 Inleiding	3
1.1 Achtergrond.....	3
1.2 Scope & leeswijzer.....	4
2 Onderleggers voor het beleid.....	5
2.1 Herijking VNOG.....	5
2.2 Wettelijke eisen.....	5
2.3 Aanvullend.....	5
3 Hoofdpijlers en strategische uitgangspunten	7
4 VNOG risicogericht.....	9
4.1 Risicogericht	9
4.2 Informatiegestuurd	13
4.3 Zelforganiserend vermogen	16
4.4 Strategische agenda Veiligheidsberaad	18
5 Vervolg & control	20
6 Bijlagen	21

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Voor u ligt het beleidsplan van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (hierna VNOG). De VNOG is een regionaal samenwerkingsverband tussen 22 gemeenten voor ambulancevoorziening, brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing¹. Aan het hoofd van de organisatie staat het algemeen bestuur dat gevormd wordt door de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Onder dit bestuur werken de verschillende disciplines samen aan een veilige regio. In de regio krijgt de samenwerking vorm door de drie disciplines die deel uit maken van de veiligheidsregio (brandweer, GHOR en crisisbeheersing, waaronder bevolkingszorg) en door de samenwerking met gemeenten, politie en andere partners.

Wettelijk is bepaald dat het bestuur van de Veiligheidsregio dit elke 4 jaar vaststelt. Het voorgaande beleidsplan² liep tot 2016 en is in 2015 door het bestuur van de VNOG met één jaar verlengd. Dit had te maken met de herinrichting van de organisatie. In het nu voorliggende plan staat beschreven op welke doelen de organisatie zich richt in de periode 2017-2020. Daarmee is de start gelijk aan de heringerichte organisatie.

De VNOG is de afgelopen jaren bezig geweest om haar missie, visie en organisatie te herijken (VNOG risicogericht). Om deze complexe opdracht te kunnen vervullen is goed naar de omgeving en ontwikkelingen gekeken. Aspecten die ook voor het beleidsplan cruciaal zijn. Een van de constatering is geweest dat een aantal huidige ontwikkelingen vier jaar geleden niet te voorspellen zijn geweest. Voorliggend beleidsplan wordt dan ook gezien als richtsnoer voor 2020 wanneer de wereld om ons heen niet zou veranderen.

Dit houdt in dat het plan, met een vooruitblik van 4 jaar, jaarlijks herijkt zal worden om te kunnen blijven inspelen op een snel veranderende omgeving. Daarmee heeft en houdt het de functie als sturingsinstrument zoals dat wettelijk is bedoeld.

Het beleidsplan is onder andere gebaseerd op het risicoprofiel van de regio. Daarnaast vraagt het bestuur van de veiligheidsregio de gemeenteraden om inbreng bij het opstellen van het risicoprofiel. Hierbij vraagt het bestuur de gemeenteraden tevens welke uitgangspunten zij belangrijk achten om op te nemen in het beleid voor de komende jaren.

1.1.1 Doelstellingen en missie

Als basis voor het beleidsplan van de VNOG gelden de missie, visie en maatschappelijke doelstellingen. Om de opgave: "Minder: incidenten, slachtoffers en schade", te bereiken, heeft de VNOG drie maatschappelijke doelstellingen geformuleerd:

1. Het voorkomen en beperken van incidenten, rampen en crisis.
2. Het bestrijden van incidenten, rampen en crisis.
3. Herstel na een ontwrichte situatie.

De VNOG neemt initiatief en zorgt voor coördinatie tussen gemeenten en alle betrokken organisaties op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Samen met partners zorgen we voor een snelle en goede brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, bevolkingszorg en crisisbeheersing en rampenbestrijding aan de inwoners van de regio. We stimuleren burgers, instellingen en bedrijven tot zelfredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Door gekwalificeerde medewerkers, die met

¹ De burgemeester houdt ook taken in de rampen- en crisisbeheersing. Een overzicht is opgenomen in bijlage 1a.

² Zie bijlage 2 voor een terugblik op de afgelopen beleidsperiode.

passie, plezier en ambitie werken, wordt voor een optimale voorbereiding op (grootschalige) incidenten, rampen en crises gezorgd. Daarmee brengen we de missie in de praktijk.

Visie: "Samen maken we ons sterk voor de kwaliteit en efficiency van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, bevolkingszorg en crisisbeheersing en rampenbestrijding".

Daarnaast kent de VNOG twee organisatorische doelstellingen die wij als rode draad vasthouden voor de werkzaamheden die wij uitvoeren:

1. Doelmatige bedrijfsvoering. Een organisatie waarbij sprake is van eenduidigheid in beleid en aansturing, een solide financiële positie en beheersing en een rechtvaardige en transparante financiering.
2. Mensgericht werken. De VNOG is een organisatie waarin met passie, plezier en ambitie samengewerkt wordt aan de veiligheid van de samenleving. De medewerkers (beroeps en vrijwilligers) staan centraal in de organisatie en krijgen de ruimte om te leren en te ontwikkelen.

1.2 Scope & leeswijzer

Het beleidsplan richt zich op de hoofdlijnen van ons (interdisciplinaire³) beleid en de effecten die wij willen bereiken. De uitwerking en exacte invulling hoe dit beleid vorm wordt gegeven, vindt plaats in de verschillende jaarplannen. Belangrijke les van de afgelopen vier jaren is dat bij het vaststellen van de strategische doelen ook ruimte moet blijven voor onverwachte gebeurtenissen. Juist omdat de omgeving snel verandert is het van belang om daar ruimte voor te houden. Binnen de kaders die in dit plan worden geschetst is dat mogelijk.

De opbouw van dit document is gelijk aan de drie hoofdpijlers van VNOG risicogericht:

1. risicogericht, 2. informatiegestuurd en 3. zelforganiserend vermogen. Daardoor staan alle in dit beleid geschetste doelen in verbinding met de pilaren van de (toekomstige) organisatie. Deze worden uitgewerkt van overkoepelend beleid (crisisbeheersing) naar de kolommen brandweer en GHOR. Daarnaast wordt er verwezen naar wettelijk verplichte onderdelen van een beleidsplan. Voorbeelden zijn (beoogde) operationele prestaties, het oefenbeleidsplan en het regionaal risicoprofiel. Hoewel het regionaal beleidsplan een multidisciplinair karakter heeft, vraagt de Wet veiligheidsregio's ook om specifiek in te gaan op de brandweer, zoals een beschrijving van de inrichting van de repressieve organisatie. Hier wordt eveneens naar verwezen.

³ Hiermee wordt bedoeld dat het beleid en de uitvoering in de kolommen van de VNOG niet slechts aanvullend, náást elkaar plaats vindt (multidisciplinair), maar mét elkaar (interdisciplinair).

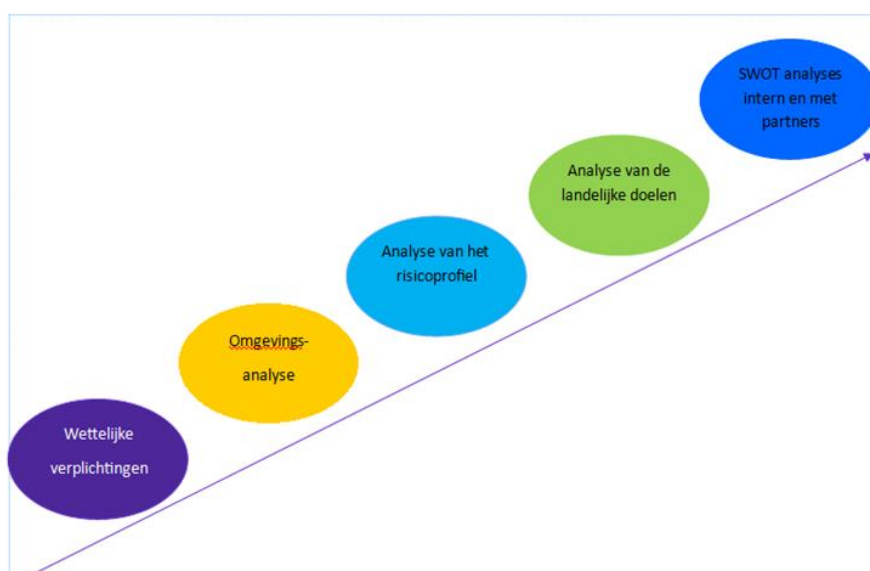
2 Onderleggers voor het beleid

2.1 Herijking VNOG

Zoals beschreven in paragraaf 1.1, zijn door en voor de herijking van de organisatie de afgelopen jaren vele ontwikkelingen geanalyseerd, gewogen en bediscussieerd. Omgevings- en sterkte-/zwakteanalyses zijn uitgevoerd als input voor de koers en inrichting van de nieuwe organisatie. Uiteraard is ook stilgestaan bij 'de bedoeling': waarvoor is de veiligheidsregio ingesteld? Dit vormt de missie van onze organisatie "Samen werken aan veiligheid". Samen maken we ons sterk voor de kwaliteit en efficiency van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, bevolkingszorg en crisisbeheersing en rampenbestrijding. Veiligheid is het taakveld waarvoor de VNOG is ingesteld. Samen betekent zowel intern binnen en tussen de verschillende afdelingen, teams en posten als extern met onze partners in veiligheid. We richten ons op het bevorderen van integrale veiligheidszorg, op multidisciplinaire samenwerking en voorbereiding op (nieuwe type) crises.

2.2 Wettelijke eisen

Om te komen tot het meerjarenbeleid worden ook de wettelijke vereisten⁴ verwerkt. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de wijze waarop de meerjaren visie tot stand komt.

Figuur 1: koers en beleid⁵

2.3 Aanvullend

Ontwikkelingen spelen zich uiteraard niet alleen binnen het werkgebied van de VNOG af, maar ook daar buiten. Zo is de fusie van de regionale politiekorpsen tot de Nationale Politie een belangrijke ontwikkeling. Sinds 1 januari 2013 bevindt de VNOG zich samen met haar collega-regio's uit Gelderland en Overijssel zich in het geografische verzorgingsgebied van de eenheid Oost-Nederland van de politie. De Nationale Politie beraadt zich op dit moment over de vraag hoe de samenwerking met de veiligheidsregio's de komende jaren vorm krijgt. Dit kan uiteindelijk ook effecten hebben op de multidisciplinaire samenwerking in de veiligheidsregio. De politie blijft zich echter verbinden aan de (geprioriteerde) beleidsthema's van de VNOG, zoals de integrale advisering bij evenementen.

⁴ Bijlage 1b: Wettelijke eisen uit Wet Veiligheidsregio's in relatie tot het regionaal beleidsplan

⁵ Bron: Beleidsplan Veiligheidsregio Limburg-Noord 2016-2019

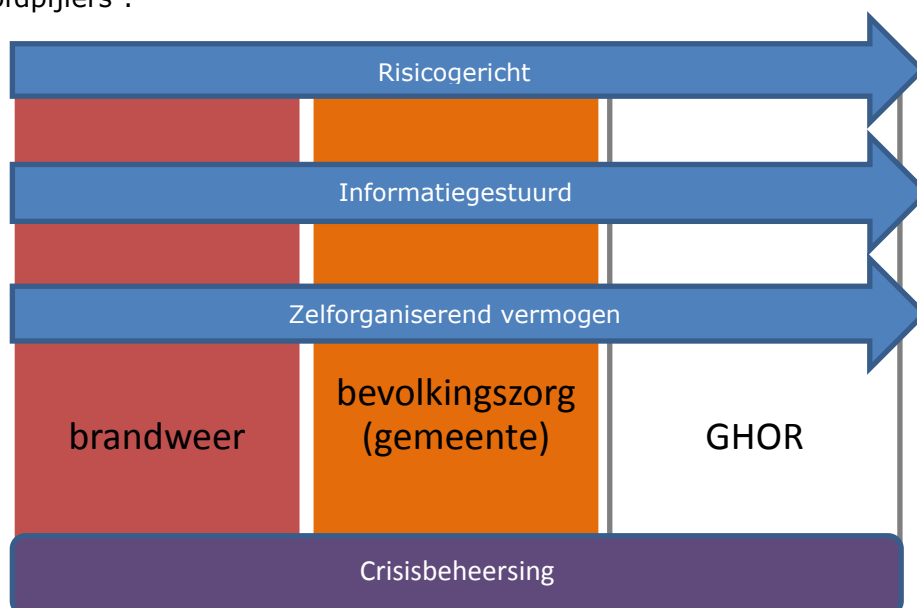
Om de belangrijkste ontwikkelingen te duiden en mee te kunnen wegen in het nieuw op te stellen beleid, is er zo veel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande bronnen. Het gaat daarbij om o.a.:

- Strategische agenda Veiligheidsberaad⁶
- Landelijke informatie (bijvoorbeeld VNG en rapport Bevolkingszorg)
- Beleidsplannen van aangrenzende veiligheidsregio's
- Input van experts/partners/ kolommen

⁶ Het Veiligheidsberaad heeft haar doelstellingen opgenomen in de Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's 2014-2016. Het ministerie van Veiligheid en Justitie en veiligheidsregio's werken samen om deze doelstellingen te bereiken. In paragraaf 4.1 en 4.4 wordt hier verder op in gegaan. De agenda is opgenomen als bijlage 3.

3 Hoofdpijlers en strategische uitgangspunten

De basis voor de VNOG is haar wettelijke taak. De uitvoering van die taak wordt gestoeld op drie hoofdpijlers⁷.

Risicogericht

De VNOG legt zich toe op de taak van adviseur (brand-)veiligheid en zelfredzaamheid op basis van de risico's. Het risicoprofiel van de regio vormt hiervoor de basis⁸. Ook de repressieve organisatie is gebaseerd op risico's. Het potentieel wordt zodanig over de regio verdeeld dat hulpvraag (mogelijke incidenten) en hulpaanbod (materieel) zo goed mogelijk op elkaar zijn afgestemd.

Informatiegestuurd

Goede besluitvorming en effectieve inzet worden mogelijk gemaakt doordat de betrokken spelers een actueel gedeeld beeld van de situatie hebben. Daarbij is het doel: altijd de juiste informatie, in de juiste vorm, op het juiste moment op de juiste plaats te hebben. De VNOG werkt op basis van informatie die zij heeft verzameld, gevalideerd en geanalyseerd en maakt op basis daarvan keuzes in beleid en uitvoering.

Zelf organiserend vermogen

De VNOG vindt het belangrijk om burgers, bedrijven en instellingen op basis van deskundig advies over (brand-)veiligheid in de gelegenheid te stellen om zelf te kiezen voor een meer (brand-)veilige situatie. De VNOG stimuleert ontwikkelingen die uit de samenleving komen en maakt plannen op basis van behoeften in de samenleving: 'van buiten naar binnen werken'. Ook tijdens incidenten, rampen en crisis wordt gebruik gemaakt van de 'eigen kracht' binnen de samenleving. De VNOG biedt burgers handelingsperspectief, stimuleert burgers, instellingen en bedrijven tot zelfredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid.

De VNOG geeft uitvoering aan haar taken op een *risicogerichte* en *informatiegestuurde* werkwijze en met gebruik making van het *zelf organiserend vermogen* van de maatschappij.

⁷ Uit: Organisatieplan VNOG Risicogericht

⁸ Regionaal Risicoprofiel VNOG 2017-2020

Het bereiken van een informatiegestuurde, risicogerichte werkwijze en het stimuleren van het zelforganiserend vermogen vergt een andere werkwijze. Hiervoor is het van belang dat er naast de 'harde' doelen die in dit document staan verwoord, ook aandacht is voor de 'zachte' kant en het cultuuraspect in de organisatie. Een voorbeeld hiervan is een verschuiving van mindset voor het sturen op basis van risico's, waar voorheen uitsluitend de regels leidend waren. Deze andere mindset geldt niet alleen binnen de eigen organisatie, maar ook voor partners waarmee wij samenwerken.

4 VNOG risicogericht

4.1 Risicogericht

4.1.1 Crisisbeheersing

Vanuit crisisbeheersing wordt regie gevoerd op planvorming. Daarvoor worden het regionaal risicoprofiel, het voorliggende regionaal beleidsplan en -crisisplan uitgewerkt en beheerd. Dit gebeurt in samenwerking met partners, waaronder de gemeenten. Het proces risicoanalyse (kijkt van buiten naar binnen en) start in de samenleving. Dit heeft de inventarisatie en analyse van regionale risico's (het risicoprofiel) in zich en de voorbereiding op geprioriteerde (landelijke) crisistypen ter verkleining van (rest-) risico's. Ook valt hier de advisering onder op grote multi-evenementen, externe veiligheid en ruimtelijke ordening. De crisisorganisatie zal zich de komende jaren verder professionaliseren, waarbij ook voor de inrichting van de operationele organisatie wordt gekeken naar de risico's.

Wat zijn risico's

Naar risico's kan op diverse manieren worden gekeken, bijvoorbeeld technisch, maatschappelijk, sociaal- psychologisch, geografisch, economisch of procesmatig. Risico's op meerdere manieren bekijken draagt bij aan een evenwichtige beoordeling van risico's en bevordert dat partijen bij een aanpak betrokken willen zijn. Naast het meervoudig kijken gaat het om integraliteit en samenhang, dus als regel ook om betrokkenheid van meerdere disciplines⁹. Bij de uitwerking van dit beleidsplan en het regionaal risicoprofiel zijn daarom ook meerdere disciplines betrokken geweest, zoals het waterschap, de politie en gemeenten. De risico's uit het regionaal risicoprofiel geven de basis voor het plegen van extra inzet op situaties met een hoog risico en hoge mate van onzekerheid en complexiteit.

In onze regio zijn de volgende risico's geprioriteerd¹⁰:

- Overstromingen (rivieren en regionale wateren)
- Uitval ICT-voorzieningen
- Uitval NUTS-voorzieningen
- Langer thuis wonende verminderd zelfredzame personen

Daarnaast worden ook plaatselijke risico's gemonitord en wordt daar op ingespeeld. Bij een risicogerichte benadering gaat het om realistische, beïnvloedbare risico's. Nauw hiermee samen hangt het idee van 'risico-acceptatie': voor veel risico's geldt dat er een zeer kleine kans is dat ze werkelijkheid worden¹¹. Risicogericht betekent dat wij daar onze crisisorganisatie niet op inrichten. De uitwerking van de risico's en processen heeft tot doel om risico's te voorkomen en/of de effecten daarvan te beheersen. Echter, risico's zijn nooit helemaal te voorkomen. Het gaat er dan ook om dat deze zodanig zijn uitgewerkt dat het restrisico dat overblijft door alle partijen als acceptabel wordt beschouwd.

Risicogerichte aanpak vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid

In lijn met de strategische agenda van het Veiligheidsberaad (bijlage 3), vervullen wij de rol als regisseur en faciliteren we de uitwerking van deze risico's. Dit wil zeggen dat de VNOG niet op alle onderdelen de leidende of uitvoerende partij is. Gezien de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor rampenbestrijding en crisisbeheersing wordt de uitwerking van het onderdeel crisisbeheersing en rampenbestrijding evenwichtig,

⁹ Visie risicogericht, samen zorgen voor echte co-productie

¹⁰ Onder voorbehoud van bestuurlijke besluitvorming over het regionaal risicoprofiel. Voor een uitwerking van de risico's, zie het regionaal risicoprofiel 2017-2020.

¹¹ Factsheet focus fysieke veiligheid 20160322

interdisciplinair en intersectoraal vorm gegeven in samenwerking met de multidisciplinaire partners, waaronder de gemeentelijke- (oranje), de geneeskundige- (wit) en de brandweer (rood) kolom. Daarnaast worden ook andere relevante kolom-, keten-, of zorgpartners betrokken, evenals publieke en private partijen die op de relevante thema's een belangrijke toegevoegde waarde hebben. Zo is er bijvoorbeeld groeiende aandacht voor publieke gezondheid bij incidenten en rampen nodig. Bij de meeste calamiteiten blijkt ook de publieke gezondheid in het geding en kan zelfs groter effect hebben dan het incident zelf¹². Dit vereist samenwerking met partners als de GGD en gemeenten. We investeren de komende jaren dan ook in het versterken van ons netwerk en het maken van concrete afspraken (in de vorm van overeenkomsten of convenanten). Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de missie: samen werken aan veiligheid.

We zorgen ervoor dat alle relevante partijen samenkomen om de (geprioriteerde) risico's en daaraan gelieerde processen uit te werken, zoals het uitwerken van scenario's en de vertaling hiervan naar opleiden, trainen en oefenen¹³. Wij zoeken hier de samenwerking met andere partners, om bijvoorbeeld afstemming met gemeentelijke (bestuurlijke) trainingen en trainingsvormen met andere veiligheidspartners te borgen. We kijken waar mogelijk en/ of wenselijk ook buiten de eigen regiogrenzen. Voorbeelden hiervan zijn de thema's die op landelijk niveau door het Veiligheidsberaad zijn geprioriteerd in de Strategische agenda: de thema's versterking van risicobeheersing, water en evacuatie¹⁴ en continuïteit van de samenleving¹⁵.

Generieke processen

Uit het risicoprofiel is een aantal generieke processen te benoemen die in zijn algemeenheid gelden om de effecten van de risico's te beperken:

- Risico- en Crisiscommunicatie
- Informatievoorziening (Netcentrisch Werken)
- Vergroten zelf organiserend vermogen
- Burgerparticipatie
- Evacuatie

Het uitwerken van deze processen zien wij als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de VNOG en partners. Wij geloven dat het interdisciplinair en intersectoraal uitwerken, het beste resultaat oplevert ter voorbereiding op en voorkoming van de risico's, ter beheersing van het risico of incident of ter bevordering van het herstel.

Daarnaast ondersteunt de uitwerking van deze generieke processen ook de risico's die niet geprioriteerd zijn, zoals het risico van een terroristische aanslag/ ingrijpende gebeurtenis. Recente ontwikkelingen in de wereld en in ons eigen land laten een steeds reëlere dreiging van terroristische aanslagen zien. Deze ontwikkelingen bevestigen de noodzaak om als Nederlandse overheid alles in het werk te stellen om aanslagen te voorkomen en te verhinderen dat onze open samenleving en democratie worden ondermijnd door destructieve krachten. VNOG gaat ervan uit dat een aanslag overal voor kan komen. Hoewel dit thema niet is geprioriteerd als risico in het regionaal profiel, zijn we alert op dit thema en bereiden we er ons in gezamenlijkheid op voor door de eerder genoemde generieke processen uit te werken. Het voorkomen van de aanslag ligt buiten de mogelijkheid van de VNOG, maar een aanslag kan zich echter uiten in allerlei

¹² Strategische agenda versterking veiligheidsregio's 2014-2016.

¹³ Het huidige multi-OTO beleid (2012-2015) wordt op basis van voorliggend beleidsplan vertaald naar een nieuw oefenbeleidsplan. Dat wordt voor het eind van het jaar voorgelegd aan het bestuur van de VNOG.

¹⁴ In het regionaal risicoprofiel 2017-2020 wordt dit risico aangeduid als overstromingen (rivieren en regionale wateren). Evacuatie wordt uitgewerkt als generiek proces voor meerdere typen risico's.

¹⁵ In het regionaal risicoprofiel 2017-2020 komt dit tot uiting in de geprioriteerde risico's uitval nuts- en ict-voorzieningen.

crisistypen waarop we ons wel kunnen voorbereiden, zoals de effecten van uitval van ICT- of Nutsvoorzieningen.

Doelen Risicogerichte crisisbeheersing:

- Periodiek vindt inventarisatie, analyse, actualisatie en beheer van het regionaal risicoprofiel, beleidsplan en –crisisplan plaats
- In interdisciplinair verband zijn maatregelen ter voorkoming en verkleining van geprioriteerde regionale risico's vastgesteld en geïmplementeerd
- We zijn voorbereid op geprioriteerde (landelijke) crisistypen¹⁶: continuïteit van de samenleving en water en evacuatie
- De VNOG monitort en speelt in op plaatselijke risico's
- De netwerkpositie van de VNOG is versterkt, ondersteund met up to date samenwerkingsafspraken
- Er is invulling gegeven aan hoe wij met de generieke processen omgaan die gelieerd zijn aan de geprioriteerde risico's.

4.1.2 GHOR

Binnen de witte kolom worden de bovenstaande doelen doorvertaald. Zo wordt de komende periode verder gewerkt aan de ontwikkeling van een zorgrisicoprofiel, risicogericht adviseren en aan het profiel van een toekomstbestendige GHOR.

Om onder andere een goed beeld te blijven houden van de ontwikkelingen en risico's, werkt de GHOR verder nauw samen met de brandweer, politie, en andere netwerk- en kolompartners, maar ook met de collega-GHOR-regio's in Nederland en de GGD NOG. Voorbeelden zijn ambulancediensten, de meldkamer, brandweer, ziekenhuizen, huisartsenposten en gemeenten. De operationele taken van onze ketenpartners zullen doorontwikkelen. We zoeken vergaande samenwerking met andere regio's en met landelijke gremia. Door goede relaties en sterk accountbeheer wordt zowel structurele als tijdelijke samenwerking geborgd. Daarnaast onderhoudt de afdeling relaties met externe (landelijke) partijen om ontwikkelingen te blijven volgen en kennis uit te wisselen. Aangesloten wordt dan ook bij nieuwe overlegstructuren die een relatie hebben tot het werkveld. Gezien de samenhang tussen de taken van de GHOR enerzijds en de primaire verantwoordelijkheid van de burgemeester voor de openbare orde en veiligheid en de verantwoordelijkheid van de gemeente voor het fysieke en sociale domein anderzijds, blijven de relatie en de samenwerking met de gemeentelijke overheid nadrukkelijk aan de orde. Een andere voorbeeld van aansluiting bij ontwikkelingen en partners zijn de ontwikkelingen binnen de acute gezondheidszorg en positionering van de witte meldkamer in de landelijke politiemeldkamer. Dit is van grote invloed op de aansturing en opschaling van de witte kolom.

Doelen Risicogerichte GHOR:

- Een professionele operationele GHOR-organisatie is ingericht
- De GHOR is doorontwikkeld als een flexibele en met ontwikkelingen in de maatschappij en netwerk meebewegende bureauorganisatie: het netwerk wordt versterkt en producten worden aangepast aan maatschappelijke ontwikkelingen

4.1.2 Brandweer

Vanuit de Wet veiligheidsregio's hebben we als brandweer VNOG de taak gekregen om risico's te inventariseren en het bevoegd gezag te adviseren over maatregelen die nodig zijn om brand, brandgevaar en alles wat hiermee verband houdt te voorkomen en te

¹⁶ Het risicoprofiel in onze regio geeft ons geen aanleiding om extra regionale inzet te plegen op het geprioriteerde landelijke crisistype 'nucleaire veiligheid'. Daarvoor sluiten wij aan bij de landelijke ontwikkelingen en zullen indien wenselijk of gevraagd hieraan een (landelijke) bijdrage leveren.

beperken. Ook geldt een aantal wettelijke besluiten, waarin de brandweer als onderdeel van de Veiligheidsregio expliciet een adviesrol toebedeeld heeft gekregen. Deze brandweeradvisering komt tot stand in nauwe samenwerking met de gemeenten, omgevingsdiensten en provincie in het verzorgingsgebied Noord- en Oost-Gelderland.

De taken die zijn gericht op het voorkomen en beperken van brand door risicobeheersing kunnen worden onderverdeeld naar de volgende 4 aandachtsgebieden:

- Veilige objecten
- Veilige omgeving
- Maatschappelijke aandacht voor brandveiligheid (zie ook paragraaf 4.3)
- Informatiepositie in de veiligheidsketen (zie ook paragraaf 4.2)

Als grondslag voor de brandweerorganisatie wordt de komende jaren een regionaal brandrisicoprofiel ontwikkeld waarmee voor de risico's overzicht en inzicht wordt verkregen. Het is een risicotool, die gekoppeld is aan de 'risicogestuurde slagkracht'-tool¹⁷. Met het brandrisicoprofiel worden de risico's voor de basisbrandweezorg¹⁸ inzichtelijk gemaakt en kan daar op worden ingespeeld. Daarmee wordt duidelijk waar risicobeheersing op in moet zetten om risico's te verlagen. Dit kan als input worden gebruikt in meerjarenplannen en uitvoeringsprogramma's van de VNOG, maar ook voor de gemeentelijke handavingsuitvoeringsprogramma's en integrale veiligheidsplannen. Door de koppeling van het brandrisicoprofiel met de 'risicogestuurde slagkracht'-tool, kan ook de bestaande slagkracht op de risico's worden aangepast. Deze wordt daarmee verbeterd. Ook draagt de uitvoering van investeringsplannen daar aan bij, waarmee de komende jaren een start wordt gemaakt. Dit betekent dat een deel van het materieel de komende jaren wordt vervangen, conform planning, gelinkt aan de risico's in het gebied.

De volgende maatschappelijke thema's komen terug in het brandrisicoprofiel:

- Natuurlijke omgeving
- Gebouwde omgeving
- Technologische omgeving
- Verkeer en vervoer
- Sociaal-maatschappelijke omgeving
- Thema overstijgend

Het brandrisicoprofiel geeft de risico's aan op omgevingsniveau (bestemmingsplannen, evenementen), objectniveau (externe veiligheid, milieu en bouwen) en trajectniveau (buisleidingen, spoorwegen, vaarwegen). Het wordt ook gebruikt om te evalueren of de risico's verbeterd zijn ten opzichte van een voorafgaande periode. De resultaten van de inspanningen van risicobeheersing worden op deze manier eenvoudig inzichtelijk voor de VNOG en voor de bestuurders en partners.

Ook in de advisering werken wij toe naar een nog meer risicogerichte aanpak. Met de verandering in het omgevingsrecht en alle aanverwante ontwikkelingen, de veranderende kijk op de taak van de overheid (regisseren, faciliteren) en veiligheid (koppeling sociale en fysieke veiligheid), is onze advisering zo veel mogelijk integraal. Dat betekent dat wij risico's over verschillende vakgebieden heen benaderen. Bekende en nieuwe partners betrekken wij bij het aanduiden en aanpakken van een all hazard benadering.

¹⁷ Binnen de VNOG is een model ontwikkeld waarmee op basis van de risico's in het gebied de slagkracht wordt geoptimaliseerd. Slagkracht heeft betrekking op de hoeveelheid materieel en personeel die binnen een bepaalde tijd ter plaatse moet zijn om een groot incident te bestrijden. Op basis van het model is een voorstel gedaan voor een nieuwe verdeling van de brandweervoertuigen over de regio waarbij mogelijke hulpvraag (incidenten) en hulpaanbod (materieel) op elkaar worden afgestemd.

¹⁸ In het dekkingsplan van de brandweer zijn de operationele prestaties van de brandweer opgenomen. De inrichting van de repressieve organisatie is vastgelegd in het plan voor VNOG Risicogericht dat per 1 januari 2017 in werking treedt.

Doelen risicogerichte risicobeheersing:

- Advies over brandveilig gebruik en bouwen is gericht op (het beïnvloeden van) risico's
- Het brandrisicoprofiel op basis van een risicotool is opgesteld en periodiek herijkt.
- Advisering is daar waar mogelijk integraal.

Doelen risicogerichte paraatheid:

- De parate organisatie is ingericht op de risico's in de regio.
- De vervanging van materieel geschiedt conform investeringsplannen, waarmee de operationele prestaties worden verbeterd.

4.2 Informatiegestuurd

4.2.1 Crisisbeheersing

We zien informatie als de basis voor ontwikkeling. De samenleving kenmerkt zich door snelle technologische en infrastructurele ontwikkeling en een toenemende invloed van de (sociale)media, zelf organiserend vermogen, economische en demografische veranderingen en groter wordende/ veranderende veiligheidsrisico's. Hierbij is te denken aan een toename van het gebruik van drones de komende jaren, biovergisting en nieuwe vormen van energiewinning.

Het is van belang dat we deze maatschappelijke ontwikkelingen signaleren, hier op in spelen en proactief ons beleid en taakuitvoering hierop afstemmen. Nieuwe type crises, nieuwe technologieën en bewegingen in ons netwerk maken het nodig om over een proactief opererende en flexibele organisatie te beschikken. Dit kan alleen op basis van een goede informatievoorziening. Het betekent ook dat we meer een 'open mind' nodig hebben als het gaat om het inspelen op de gevolgen van deze ontwikkelingen. En dat activiteiten en werkzaamheden soepel moeten worden aangepast als de omstandigheden daar om vragen.

Informatievoorziening

Om risico's in beeld te brengen, die het brand/- zorgrisicoprofiel, het regionaal risicoprofiel en het nationaal veiligheidsprofiel met elkaar in verband brengen, en de risico's integraal of samenhangend te kunnen benaderen, is informatievoorziening (business intelligence) een belangrijke voorwaarde. We richten ons bij de voorbereiding en coördinatie van multidisciplinaire processen dan ook sterk op de informatiepositie van de Veiligheidsregio en informatie gestuurde crisisbeheersing. Doorontwikkeling van informatievoorziening is een organisatiebreed pakket: informatiebeleid, -systemen, -ontsluiting en -beveiliging en loopt dwars door alle beleidsvelden en beheerstaken van de VNOG heen. Het pakket richt zich op vier processen die zowel de warme als koude organisatie beslaan: documentaire informatievoorziening, operationele informatievoorziening, informatiebeleid en systeem- en netwerkbeheer. Ook wordt netcentrisch werken verder ontwikkeld.

Doel van informatiemanagement tijdens rampen en crisis (netcentrisch werken) is om de beslissers een multidisciplinair totaalbeeld te geven. Alle partijen die deelnemen in de crisisbeheersing zijn verantwoordelijk om relevante informatie over het incident (die multidisciplinair van belang is) te delen. Gebeurtenissen in de samenleving leiden met enige regelmaat tot maatschappelijke onrust, die zich door het gebruik van social media sneller en verder kan uitbreiden. Hierdoor kunnen relatief kleine voorvallen een grote impact krijgen. Deze ontwikkeling is ook van invloed op de aard van de incidenten. Doordat burgers gebruik maken van social media hebben zij impliciet een rol in de informatievoorziening. Ook deze informatie is van belang om te monitoren. Wanneer er informatie wordt uitgewisseld vraagt dit om regie op alle noodzakelijke informatie, zoals het controleren van consistentie, validatie etc.

Warm en koud

Netcentrisch werken zullen wij uitbreiden van operationeel gebruik naar inzet bij koude/ lauwe situaties. We stimuleren crisispartners om aan te sluiten bij het netcentrisch systeem. Want, net als bij risicogerichtheid, geldt ook bij informatievoorziening het belang van multidisciplinair samenwerken. De komende jaren zullen wij ons dan ook met onze partners buigen over een vorm (netwerkcentrum) waarin alle informatie samen komt: een plaats waar veiligheidstrends in de samenleving worden gevolgd en waar ook operationele informatie samenkomt. Ook zorgen we ervoor dat netcentrisch werken een vast onderdeel uit maakt van de multidisciplinaire trainingen.

Dit is niet alleen van belang voor de warme situatie, maar ook in de koude en lauwe situatie, zoals bleek bij de crisis noodopvang van vluchtelingen, waar wij op verzoek van gemeenten ondersteuning hebben verzorgd. Het gebruik van de tool LCMS-GZ (netcentrisch werken binnen de witte kolom) heeft daar meerwaarde geboden.

Risico- en crisiscommunicatie

Door adequate informatievoorziening kunnen wij risico's succesvol beïnvloeden, bijvoorbeeld door het ontsluiten van risico- en crisisinformatie en de vertaling hiervan naar effectieve risico- en crisiscommunicatie¹⁹. Dit draagt mede bij aan het bevorderen van het zelforganiserend vermogen van burgers. Het bevorderen van zelfredzaamheid en het stimuleren van burgerparticipatie kan door een goede informatievoorziening worden gestoeld op doelgroepen- en risicoanalyses, wat tot uiting komt in gerichte risico- en crisiscommunicatie. Daarnaast wordt door continue informatievoorziening ook de waakzaamheid voor nieuwe risico's verankerd²⁰.

Doelen informatiegestuurde crisisbeheersing:

- Er is een netwerkcentrum ingericht waarin alle informatie samen komt.
- Kennis- en informatiemanagement behoort tot de vaste kerntaken, waaronder het ontsluiten van risico- en crisisinformatie.
- Partners zijn aangesloten bij het netcentrisch systeem.
- Netcentrisch werken is geïmplementeerd in multidisciplinaire trainingen.
- Informatievoorziening is organisatiebreed ontwikkeld en komt terug in informatiebeleid, -systemen, -ontsluiting, en -beveiliging.

4.2.2 GHOR

Een van de strategische thema's van de GHOR is informatie gestuurde besluitvorming in het geneeskundig netwerk²¹. Voor de uitoefening van haar taken en werkzaamheden maakt de GHOR in steeds ruimere mate gebruik van technologische voorzieningen, onder meer op het gebied van de informatievoorziening. We gaan in de koude situatie informatie inzetten om ons voor te bereiden op komende warme situaties.

In de gezondheidszorg is sprake van een toenemende digitalisering, denk aan digitale gegevensuitwisseling tussen instellingen, het elektronisch patiëntendossier en toepassingsmogelijkheden voor mobiele telefonie in relatie tot gezondheid. Wij voorzien een vergaande doorontwikkeling van deze digitalisering en mogelijkheden om gezondheid te beïnvloeden en verbeteren. Het toenemende gebruik van social media door burgers kan de GHOR relevante informatie opleveren, die zowel in de koude als in de warme situatie gebruikt kan worden. Binnen dit geheel onderhouden we het netwerk in de gezondheidszorg, met name voor afstemming bij bijzondere situaties. We volgen dan ook

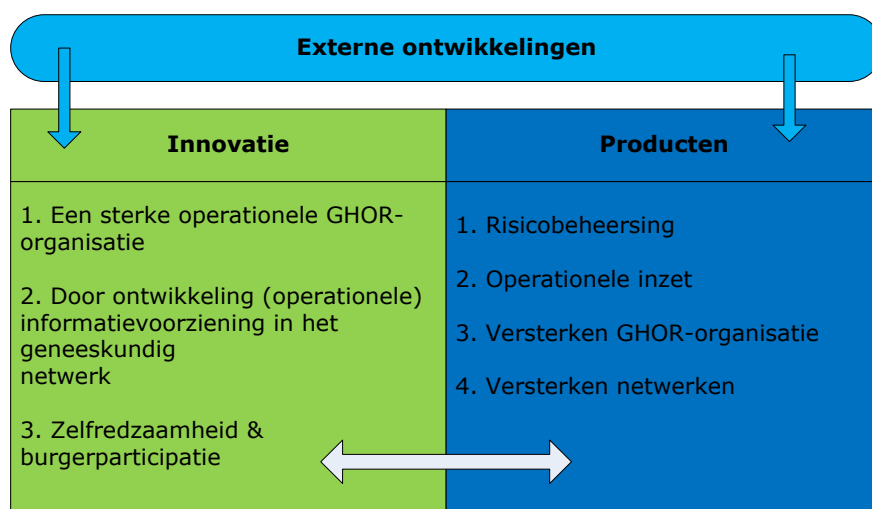
¹⁹ De minister heeft landelijke doelstellingen geformuleerd op het gebied van crisiscommunicatie (brief Ministerie van Veiligheid en Justitie, 19-8-2013). In onze regio voldoen we inmiddels aan drie van de vier eisen. De doelstelling om een aantal functies binnen de regionale communicatiepool op hard piket te organiseren (oa. Adviseur BT en -ROT) is nog niet behaald. Dit is ten tijde van het schrijven van dit document in ontwikkeling.

²⁰ Visie risicogerichtheid, samen zorgen voor echte co-productie

²¹ De GHOR na nu, vastgesteld door het DB 03-12-2015

nauwgezet de impact van digitalisering voor huisartsen- en ziekenhuissector waarbij we verwachten dat organisaties in de gezondheidszorg meer geclusterd hun diensten zullen aanbieden.

Op gemeentelijk niveau gaan de domeinen fysieke en sociale veiligheid steeds meer in elkaar over. Deze trend wordt mede ingegeven door de decentralisatie van zorgtaken van de nationale overheid naar de gemeenten (decentralisatie jeugdzorg), in combinatie met al bestaande gemeentelijke taken zoals schuldhelpverlening, leerplicht en maatschappelijke ondersteuning. Hiermee hebben de gemeenten een grote informatiepositie, die ook in crisissituaties van belang is. Deze informatie kan voor de GHOR relevant zijn bij het voorkomen, beperken en bestrijden van rampen en crises. Voor informatievoorziening geldt een verdere doorontwikkeling van netcentrisch werken. Hierbij wordt aansluiting gezocht met partners en collega-veiligheidsregio's. We zullen monodisciplinair de beeldvorming blijven verbeteren. De burger zelf zal vaker leverancier zijn binnen informatiesystemen.

Figuur 1. Voorbeeld van de ontwikkelings- en beheercyclus van de GHOR

Doelen informatiegestuurde GHOR:

- Er is een methodiek ontwikkeld voor het monitoren van data in de koude fase (Informatiegestuurd werken)
- Ontwikkelingen in de geneeskundige zorg op het gebied van ICT en informatievoorziening worden blijvend gevolgd.

4.2.3 Brandweer

Om te kunnen anticiperen op alle veranderingen in de omgeving is het belangrijk dat we als brandweer weten waar de risico's van brand en gevaarlijke stoffen het grootst zijn. Daardoor kunnen we daar acteren, waar de meeste veiligheidswinst te behalen is. Hiervoor is ook inzicht nodig in maatschappelijke trends die van invloed zijn op risico's van brand en het gedrag van mensen bij brand. Bovendien is deze informatie nodig om de effectiviteit van de brandbestrijding en de veiligheid daar bij te verhogen. Informatie wordt gebruikt voor het vakbekwaam worden en blijven van de medewerkers en geïmplementeerd in planvorming: actuele informatie wordt vertaald naar instrumenten voor de repressieve dienst. Dit leidt tot een actuele en gedegen informatiepositie van de brandweer ten behoeve van hoogwaardige risicoadvisering, effectieve brandbestrijding én veilig optreden en tot slot bestuurlijke verantwoording.

Een goede informatievoorziening draagt bij aan het mogelijk maken van actuele plannen, doordat dit de basis is voor het actualiseren van het (brand) risicoprofiel. De VNOG besteedt de laatste jaren daarom al in toenemende mate aandacht aan het verzamelen

van informatie en gegevens over brandrisico's en incidenten in het verzorgingsgebied. We willen ervoor zorgen dat deze informatie altijd en overal beschikbaar is (netcentrisch werken). De komende jaren wordt informatieverzameling, monitoring en evaluatie doorontwikkeld en geprofessionaliseerd. Daarmee geven we onder andere vorm aan informatiegestuurde risicobeheersing door het monitoren van risico's en incidenten op basis van risicoanalyses, incidentevaluaties en brandonderzoeken.

Risico's en incidenten worden gemonitord via een op te zetten MRI team (monitoring risico's en incidenten). Deze informatie delen we met partners in de veiligheidsketen en stakeholders. Daarmee werken we aan een adequate informatiepositie voor het uitvoeren van besturende, primaire en secundaire werkprocessen van onszelf en onze partners. We maken informatie beschikbaar via gegevensverzamelingen, applicaties en een infrastructuur en we verzorgen de geografische-informatie (de huidige taak van planpreparatie met bereikbaarheidskaarten). Ook brandonderzoek wordt doorontwikkeld. Daarnaast werken we aan het organiseren van een gedeelde informatie architectuur (veiligheidsportaal), waarin alle relevante informatie samenkomt.

Doelen informatiegestuurde brandweer:

- De risico's en incidenten worden gemonitord door de doorontwikkeling van het MRI team, brandonderzoek
- Informatie wordt continue geïntegreerd in planvorming
- Informatie komt samen in een veiligheidsportaal
- Informatie wordt gedeeld met alle relevante partners, onder andere door netcentrisch werken.

4.3 Zelforganiserend vermogen

4.3.1 Crisisbeheersing

Het bevorderen van het zelforganiserend vermogen is binnen crisisbeheersing voornamelijk gericht op de bewustwording omtrent veiligheid van diegenen die het meest dicht bij de risico's en calamiteiten staan. Uiteindelijk zijn zij het meest effectief als het gaat om voorkoming van incidenten of calamiteiten²².

Burgerparticipatie, evacuatie en risico- en crisiscommunicatie zijn generieke processen die nauw samen hangen met het vergroten van het zelforganiserend vermogen en die de komende jaren in interdisciplinair verband worden uitgewerkt. Ook zijn hierbij risicogerichtheid en informatiegestuurd werken belangrijke pijlers. Zoals is aangegeven, vormt risico- en crisisinformatie hiervoor de basis. Door te weten waar de grootste risico's zich bevinden, kunnen communicatie en initiatieven risicogericht worden ingezet, bijvoorbeeld op de risicogroep verminderd zelfredzame personen waarvan een duidelijk groei zichtbaar is.

Uit evaluaties is gebleken dat bij crises een substantieel deel van de getroffen burgers zichzelf kan redden (zelfredzaam is) en dat een klein deel zelfs 'redzaam' acteert ofwel medeburgers helpt. In de afgelopen jaren is een trend waar te nemen, waarbij burgers in toenemende mate zelf initiatieven ontplooiën, los van de overheid, verenigingen of andere vaste verbanden. Er ontstaan (en verdwijnen) tijdelijke netwerken, verbanden, collectieven en communities, die de rol van de vaste verbanden steeds meer overnemen. Burgers vinden elkaar spontaan, op vrijwillige basis en aan de hand van gedeelde waarden. Er is echter ook een grote, groeiende groep die niet zelfredzaam is. De verschuivingen in het zorgstelsel en de toenemende vergrijzing (over 15 jaar zijn 2

²² Factsheet focus fysieke veiligheid 20160322

miljoen mensen in Nederland 80 jaar of ouder én thuis wonend) maken dat wij ons extra richten op de verminderd zelfredzame personen die (langer) thuis wonen²³.

Bij het vergroten van het zelforganiserend vermogen gaat het steeds over het stimuleren van veilig gedrag en het geven van handelingsperspectief. We stimuleren burgers, instellingen en bedrijven tot zelfredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid. We ontplooiën verder initiatieven waarbij de crisispartners elkaar ontmoeten. Dat doen we ook hier door een platform voor samenwerking te bieden en afspraken te maken en bij te houden met partners. Dit onderwerp hangt nauw samen met de inhoudelijke thema's die gezamenlijk worden opgepakt met het ministerie van Veiligheid en Justitie als het gaat om de thema's water & evacuatie en continuïteit & veerkracht²⁴.

Een belangrijk punt bij de uitwerking van het zelforganiserend vermogen is dat het vertrouwen op improvisatie, veerkracht en (zelf)redzaamheid betekent dat professionalisering en heldere basisvereisten centraal staan. Vertrouwen op en 'gecontroleerd inbouwen' van improvisatie en (zelf)redzaamheid in de crisisorganisatie doet een stevig beroep op professionaliteit van ons en onze partners. Ook landelijk wordt dit erkend en wordt dit als aandachtspunt meegegeven bij de organisatie van bevolkingszorg. Het vraagt om een goede samenwerking tussen onder andere ons als veiligheidsregio en de gemeenten.

Doelen zelforganiserend vermogen crisisbeheersing:

- De generieke basisprocessen zelfredzaamheid, burgerparticipatie, evacuatie, risico- en crisiscommunicatie zijn uitgewerkt voor minimaal de geprioriteerde risico's in de regio.
- Initiatieven zijn en worden ontplooid om een platform te bieden aan crisispartners ter bevordering van het zelforganiserend vermogen.

4.3.2 GHOR

Zelfredzaamheid & burgerparticipatie worden gezien als één van de dragende pijlers binnen de GHOR. Er zijn op dat gebied meerdere ontwikkelingen zichtbaar. Individueel zullen bijvoorbeeld meer verantwoordelijkheid nemen en meer gebruik maken van digitale mogelijkheden om de eigen gezondheid te monitoren. Andere voorbeelden zijn dat burgerparticipatie zichzelf steeds verder gaat organiseren en AED's en drones kunnen ondersteunend worden ingezet voor burgerhulpverlening.

Ook is de opkomst van de eerder beschreven andere initiatieven, los van de overheid binnen de GHOR zichtbaar. Hartveilig Wonen is hiervan een voorbeeld. Burgers bieden al hulp bij reanimaties, we onderzoeken en voeren pilots uit om te kijken of burgerhulp ook kan worden ingezet bij andere calamiteiten. De focus hierbij ligt op continuïteitsproblemen bij zorginstellingen en in de thuiszorg of mantelzorg. Daarbij faciliteert de GHOR zorginstellingen en Hartveilig Wonen om elkaar te ontmoeten. Samen zoeken zij naar een oplossing om met een verminderd aantal personeelsleden, bij een calamiteit met behulp van een burgersnetwerk toch te kunnen zorgen voor de ontruiming van het pand, waardoor de bewoners veilig buiten kunnen komen.

Doelen zelforganiserend vermogen GHOR:

- Inventariseren van mogelijke activiteiten binnen burgerparticipatie vanuit de verantwoordelijkheid van de GHOR
- Initiatieven zijn en worden ontplooid om een platform te bieden ter bevordering van het zelforganiserend vermogen.

²³ Deze groep komt ook naar voren in het regionaal risicoprofiel 2017-2020.

²⁴ Strategische agenda versterking veiligheidsregio's 2016-2020

4.3.2 Brandweer

We zetten de komende jaren in op een grote paradigma-verschuiving waarbij brandveiligheid niet (alleen) van de brandweer is, maar van de samenleving. De bijdrage die we daarbij kunnen leveren is het bereiken van bewustwording en vervolgens een duurzame gedragsverandering. Daarbij zetten we in op onderhandelen in de voorfase, op uitnodigen en verleiden tot aanvullende maatregelen waar die gewenst zijn en op gedragsverandering bij gebruikers. Dit sluit aan bij de landelijke ontwikkelingen en is de afgelopen jaren al bij ons ingezet onder de noemer Brandveilig Leven. Dat is erop gericht om het risicobewustzijn van de samenleving te verhogen, risicobeïnvloeding te creëren en het handelingsperspectief te stimuleren. Het gaat hier om alle activiteiten die zijn gericht op het direct verbeteren van de (brand-)veiligheid in de leef(woon-)omgeving. Het vergroten van het risicobewustzijn en de zelfredzaamheid (gedragsverandering) zijn daarbij kernelementen.

De komende jaren wordt verder invulling gegeven aan risicobewustwording en beïnvloeding. Er zullen meer initiatieven worden ontplooid en er wordt een front office voor de burger ingericht. Ook hier geldt dat op basis van informatie analyse gericht kan worden ingezet op het beïnvloeden van risico's (bijvoorbeeld door een doelgroepenanalyse). Daarnaast wordt de samenwerking gezocht met partners waar dit passend en logisch is, zoals de samenwerking met gemeenten voor het regionaal uitrollen van een lokaal initiatief als de pop up store ²⁵.

Doelen zelforganiserend vermogen brandweer:

- Doorontwikkelen van initiatieven die risicobewustwording en -beïnvloeding bevorderen, waaronder de uitrol van lokale naar regionale initiatieven.
- Er is een front office voor burgers.

4.4 Strategische agenda Veiligheidsberaad

Voor de gehele koers die in dit plan staat beschreven, geldt dat we aansluiting zoeken bij partners, collega-veiligheidsregio's, andere (landelijke) ontwikkelingen en de landelijke strategische agenda van het Veiligheidsberaad²⁶. Naast de eerder genoemde doelstellingen, zullen ook de thema's uit deze agenda worden uitgewerkt of wij dragen daaraan bij als de uitwerking op landelijk niveau plaats vindt. De prioriteiten van het veiligheidsberaad en veiligheidsregio's zijn op landelijk niveau bepaald en zijn:

- Water en evacuatie (in het NOG risicoprofiel geprioriteerd als overstromingen (rivieren en regionale wateren)
- Continuïteit van de samenleving (in het NOG risicoprofiel uitgesplitst en geprioriteerd als uitval ICT- en Nutsvoorzieningen)
- Versterking risico- en crisisbeheersing bij stralingsincidenten.

Daarnaast is in de strategische agenda opgenomen dat de volgende onderwerpen doelstellingen zijn van het Veiligheidsberaad en veiligheidsregio's:

- Kwaliteit en vergelijkbaarheid
- Versterking bevolkingszorg
- Bovenregionale operationele besluitvorming

Kwaliteit en vergelijkbaarheid

In lijn met de strategische agenda van het Veiligheidsberaad is het doel om te komen tot een toekomstig kwaliteitsbeleid. In het kader daarvan wordt de stap gezet van

²⁵ Een pop up store is een tijdelijke winkel waarin burgers al 'winkelend' voorlichting krijgen over brandveiligheid.

²⁶ Strategische agenda versterking veiligheidsregio's 2014-2016.

interregionaal afstemmen naar daadwerkelijk samenwerken. Bij meerdere thema's wordt samengewerkt met andere regio's. De komende jaren zal deze samenwerking steeds concreter vorm gaan krijgen en daar waar mogelijk wordt eenduidigheid in planvorming nagestreefd.

Versterking bevolkingszorg

De oranje kolom binnen de VNOG is gericht op samenwerking binnen de 22 gemeenten en VNOG op het gebied van gemeentelijke verantwoordelijkheid bij crisisbeheersing. Onderdelen hierbinnen zijn crisiscommunicatie, acute bevolkingszorg en herstellzorg. Vanuit de wet zijn wij belast met de organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing (artikel 10d Wvr). Het onderdeel Bevolkingszorg is echter belegd bij de gemeenten: het college van burgemeester en wethouders wijst een team bevolkingszorg aan dat de bevolkingszorgtaken uitvoert (artikel 2.3.1 Besluit veiligheidsregio's). Voor de invulling van deze bevolkingszorgtaken bestaan geen wettelijke eisen: gemeenten en veiligheidsregio bepalen zelf de precieze vormgeving. Wel zijn er informele richtlijnen opgesteld²⁷. Om de positie te versterken wordt de oranje kolom in de vorm van Bureau Bevolkingszorg binnen de VNOG ontwikkeld als entiteit naast GHOR, politie en brandweer²⁸. Het werk blijft plaatsvinden vanuit de gemeenten, waarbij binnen de VNOG een klein bureau is ingericht dat zorgt voor de regionale coördinatie en ondersteuning van 22 gemeenten. Om de link naar de crisisbeheersing te borgen en vanwege de continuïteit van het bureau, is het bureau ondergebracht bij de eenheid crisisbeheersing in de VNOG²⁹. Kern is dat de gemeente vanuit haar verantwoordelijkheid 'er over gaat' en de VNOG de 22 gemeenten ondersteuning biedt en verbinding legt.

De aanstaande beleidsperiode maken wij in samenwerking met gemeenten concrete afspraken over (versterking van) bevolkingszorg. We maken hierbij onder andere gebruik van landelijke informatie zoals het rapport '*Bevolkingszorg op orde 2.0. Eigentijdse bevolkingszorg, volgens afspraak*' (Veiligheidsberaad, april 2014).

Bovenregionale operationele besluitvorming

Het landelijke project is erop gericht om afspraken te maken over hoe veiligheidsregio's tijdens een bovenregionale ramp of crisis afstemming bereiken over de te verdelen (schaarse) capaciteiten en handelingsstrategieën en eenduidige communicatie afstemmen. Het eindresultaat van het project is een beoefende en geïmplementeerde basisstructuur voor besluitvorming bij GRIP 5 en GRIP Rijk incidenten (verwerking vindt regionaal plaats in het crisisplan³⁰). Incidenten en de gevolgen daarvan worden binnen de getroffen regio's in kaart gebracht. Op basis van dit totaalbeeld wordt vervolgens door de regio's gezamenlijk de afweging gemaakt over de te verdelen middelen. Dit proces wordt ingericht in samenwerking met de ministeries van Veiligheid en Justitie en Defensie en het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (LOCC). Het resultaat is een beoefende afstemmingswerkwijze ten tijde van een bovenregionale ramp of crisis. Wij hebben vanuit de VNOG hierin geen proactieve of trekkende rol, maar zorgen wel voor aansluiting bij dit project. Hierbij is te denken aan het beoefenen van de werkwijze in scenario's wanneer de landelijke uitkomsten zijn opgeleverd.

²⁷ Factsheet Focus Fysieke veiligheid 20160322

²⁸ Besloten in het AB d.d. 1 juli 2015.

²⁹ Besloten in het AB d.d. 1 juli 2015

³⁰ Vastgesteld in het AB d.d. 15 oktober 2015. In het crisisplan zijn de operationele prestaties voor crisisbeheersing opgenomen. Het wordt conform de wettelijke eisen minimaal eens per 4 jaar herijkt.

Overkoepelend doel: Uitwerken van de volgende thema's zoals benoemd in de strategische agenda van het Veiligheidsberaad:

- Bij de uitwerking van de meerjarendoelstellingen wordt het thema kwaliteit en vergelijkbaarheid geborgd door (waar mogelijk) eenduidige planvorming in afstemming met andere veiligheidsregio's
- Ter versterking van oranje kolom is het Bureau Bevolkingszorg opgericht als entiteit en zijn er afspraken gemaakt met de gemeenten over de invulling van bevolkingszorg.

5 Vervolg & control

Het bereiken van de doelen in dit plan vergt een gezamenlijke inspanning van VNOG (brandweer, GHOR, crisisbeheersing) en haar partners. De beschreven taken worden niet alleen door de VNOG uitgevoerd. Vaak zal de VNOG vooral een bindende en regierol hebben, samen met andere partijen en daarbij doordacht sturen op de maatschappelijke vraagstukken die voorliggen. Ook gemeenten spelen hier in steeds meer een rol.

Het beleid zal jaarlijks worden geëvalueerd en bijgesteld. Aan het bestuur worden de behaalde resultaten in relatie tot het voorgenomen meerjarenbeleid gerapporteerd.

Aan het bestuur worden de behaalde resultaten in relatie tot het voorgenomen meerjarenbeleid gerapporteerd. In de (jaarlijkse) programmabegroting wordt opgenomen op welke wijze invulling wordt gegeven aan de doelen in dit plan. De programmabegroting vormt het 'spoorboekje' voor de uitvoering van de taken en doelstellingen. Het is een document op hoofdlijnen waar taken en te behalen resultaten staan beschreven en welke middelen daarvoor benodigd zijn. De programmabegroting vindt zijn grondslag in de kadernota waarin de (financiële) beleidskaders voor een periode van 4 jaar zijn beschreven³¹. Over de voortgang rapporten wij via de reguliere planning- en controlcyclus.

³¹ Vastgesteld door het AB op 31 maart 2016

6 Bijlagen

Bijlage 1: Wet Veiligheidsregio's

- a. Wet Veiligheidsregio's in relatie tot wettelijke taken burgemeester
- b. Wet Veiligheidsregio's in relatie tot het beleidsplan

Bijlage 2: Samenvatting realisatie geprioriteerde risico's beleidsperiode 2012-2016

Bijlage 3: Strategische agenda Veiligheidsberaad

De Wet veiligheidsregio's geeft het kader voor de bevoegdheden bij rampen en crises, ook wanneer die meer dan één gemeente tegelijk treffen of die het belang van één gemeente overschrijden (en dus bovenlokaal zijn). Een ramp wordt in artikel 1 Wet Veiligheidsregio gedefinieerd als een gebeurtenis:

- waardoor een ernstige verstoring van de fysieke veiligheid is ontstaan en
- waarbij een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

Bevoegdheden lokale ramp

In geval van brand, een lokale ramp, crisis of dreiging daarvan heeft de burgemeester een aantal bevoegdheden en taken:

- De burgemeester heeft het gezag bij brand alsmede bij ongevallen anders dan bij brand voor zover de brandweer daarbij een taak heeft (artikel 4).
- De burgemeester heeft het opperbevel in geval van een ramp of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan (artikel 5).
- De burgemeester kan de leiding van het ambulancevervoer aanwijzingen geven ten behoeve van de openbare orde (artikel 6).
- De burgemeester is belast met de informatievoorziening tijdens de ramp of crisis (crisiscommunicatie) naar bevolking en hulpverleners (artikel 7).

Het gezag bij brand en ongevallen anders dan bij brand (art 4) betreft de bevoegdheid van de burgemeester jegens de brandweer. De burgemeester kan op grond van het opperbevel van artikel 5 van de Wet Veiligheidsregio's géén rechtstreekse bevelen geven aan de bevolking. Daartoe dient hij bijvoorbeeld zijn noodbevoegdheden (artikelen 175 en 176 Gemeentewet) te hanteren.

Artikel 6 van de Wet veiligheidsregio's houdt in dat de burgemeester ook de zeggenschap heeft over de inzet van de ambulances. Indien het naar het oordeel van de burgemeester noodzakelijk is, kan hij aanwijzingen geven aan de (RAV) die in zijn gemeente verantwoordelijk is voor de ambulancezorg. Het is aan de burgemeester te bepalen of de openbare orde in het geding is en of er ingegrepen moet worden.

Artikel 7 verplicht de burgemeester informatie aan de bevolking van zijn gemeente te verschaffen tijdens een (dreigende) crisis. De informatie heeft betrekking op zowel de achtergronden van de crisis als op de gevraagde handelingen van burgers. Daarnaast verplicht dit artikel de burgemeester om de personen die betrokken zijn bij de bestrijding of beheersing van de ramp of crisis te informeren over de risico's voor de gezondheid en de te treffen voorzorgsmaatregelen en afstemming te zoeken met de informatievoorziening op Rijksniveau (artikel 7 lid 3). Dit artikel heeft geen betrekking op informatievoorziening over alle potentiële bedreigingen (risicocommunicatie). Dat is geregeld in artikelen 45 en 46 en is een taak voor het bestuur van de veiligheidsregio.

Bevoegdheden bovenlokale ramp

Bij rampen en/of crises die de gemeentegrens overstijgen wordt opgeschaald tot regionaal niveau waar zich een regionaal beleidsteam (RBT) vormt. Het regionale beleidsteam bestaat uit de burgemeesters van de betrokken gemeenten, de Hoofdofficier van Justitie en de voorzitter(s) van betrokken waterschappen. Het RBT wordt voorgezeten door de voorzitter van de veiligheidsregio die tevens korpsbeheerder van de regiopolitie is.

De voorzittende burgemeester krijgt de bevoegdheden die bij een lokale crisis de burgemeester toekomen (artikel 39 lid 1), waaronder inbegrepen het *noodbevel* (artikel 175 Gemeentewet) en *noodverordening* (artikel 176 lid 1 Gemeentewet). De burgemeesters van de bij de ramp betrokken gemeenten worden geraadpleegd bij de totstandkoming van besluiten. Een burgemeester kan in het

regionaal beleidsteam schriftelijk bezwaar doen aantekenen, indien hij van mening is dat een voorgenomen besluit het belang van zijn gemeente onevenredig schaadt (artikel 39 lid 4).

Rol Commissaris van de Koning(in)

De commissaris van de Koning ziet toe op de samenwerking in het regionaal beleidsteam en kan daartoe aanwijzingen geven (artikel 41 lid 1) volgens een door de regering gegeven ambtsinstructie (artikel 41 lid 2). In geval van een ramp of crisis van bovenregionale betekenis, of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, kan de CdK de voorzitter van de veiligheidsregio, zo mogelijk na overleg met hem, aanwijzingen geven over het inzake de rampenbestrijding of crisisbeheersing te voeren beleid (artikel 42).

Toegang rampterrein

Op basis van artikel 62 hebben diverse professionals in de crisisbeheersing vrije toegang tot alle plaatsen zijnde niet woningen, voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is. Zij kunnen daarbij andere personen en hulpmiddelen meenemen. Voor woningen geldt dat deze bevoegdheid alleen geldt bij onmiddellijk gevaar voor de fysieke veiligheid. Bij brand, ernstig en onmiddellijk brandgevaar, rampen en crisis is het de bovengenoemde functionarissen toegestaan woningen binnen te treden zonder toestemming van de bewoner. Ook bij incidenten die een onmiddellijk gevaar voor de omgeving opleveren, kan aangewezen personeel de woningen binnentreden.

Binnentreden voor hulpverlening

In de Algemene wet op het binnentreden van 22 juni 1994 worden voorwaarden gesteld aan het binnentreden van woningen. Deze voorwaarden zijn onverkort van kracht bij uitoefening van de bevoegdheden in de Wet veiligheidsregio's. Een schriftelijke machtiging zoals vereist in art 2, lid 1 van de Algemene wet op het binnentreden is niet vereist, indien ter voorkoming of bestrijding van ernstig en onmiddellijk gevaar voor de veiligheid van personen of goederen terstond in de woning moet worden binnengetreden (Algemene wet op het binnentreden, art 2, lid 3). Bij niet onmiddellijk gevaar kunnen de aangegeven functionarissen woningen slechts binnentreden met een schriftelijke machtiging die voldoet aan de voorwaarden zoals beschreven in de Algemene wet op het binnentreden.

Volgens lid 2 mogen de genoemde ambtenaren uitrustingstukken en hulpmiddelen mee naar binnen nemen en daar dan vervolgens gebruik van maken op zodanige wijze als zij voor een goede vervulling van hun taak noodzakelijk achten.

Bijlage 1b Wet veiligheidsregio's¹

Wettelijke kerntaken

De VNOG is één van de 25 veiligheidsregio's die op basis van de Wet veiligheidsregio's is ingesteld met als kerntaken:

- a. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
- b. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald;
- c. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in artikel 3, eerste lid;
- d. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- e. het instellen en in stand houden van een brandweer;
- f. het instellen en in stand houden van een GHOR;
- g. het voorzien in de meldkamerfunctie;
- h. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
- i. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken.

Artikel 14

1. Het bestuur van de veiligheidsregio stelt ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vast, waarin het beleid is vastgelegd ten aanzien van de taken van de veiligheidsregio.
2. Het beleidsplan omvat in ieder geval:
 - a. een beschrijving van de beoogde operationele prestaties van de diensten en organisaties van de veiligheidsregio, en van de politie, alsmede van de gemeenten in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
 - b. een uitwerking, met inachtneming van de omstandigheden in de betrokken veiligheidsregio, van door Onze Minister vastgestelde landelijke doelstellingen als bedoeld in [artikel 37](#);

"artikel 37

- Onze Minister kan landelijke doelstellingen vaststellen ten aanzien van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing.
 - Onze Minister zendt het besluit waarbij hij landelijke doelstellingen heeft vastgesteld, aan de besturen van de veiligheidsregio's alsmede aan de Staten-Generaal."
- c. een informatieparagraaf waarin een beschrijving wordt gegeven van de informatievoorziening binnen en tussen de onder a bedoelde diensten en organisaties;
 - d. een oefenbeleidsplan;
 - e. een beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie, bedoeld in [artikel 10, onder b](#);
- "artikel 10 b.** het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald;"
- f. de voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de aanwezigheid van brandweerposten in de gemeenten alsmede de overige voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen.
- 2a. Voorafgaand aan de vaststelling van het beleidsplan overlegt de burgemeester van een gemeente in het gebied van de veiligheidsregio met de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan.
 3. Het bestuur stemt het beleidsplan af met de beleidsplannen van de aangrenzende veiligheidsregio's en van de betrokken waterschappen, en met het beleidsplan, bedoeld in [artikel 39 van de Politiewet 2012](#), van de betrokken regionale eenheid van de politie.

¹ Wet Veiligheidsregio's, geldend van 01-01-2016 t/m heden

Bijlage 2 Samenvatting realisatie geprioriteerde risico's beleidsperiode 2012-2016

Bij de vaststelling van het regionaal risicoprofiel op 30 maart 2011 heeft het algemeen bestuur in de gezamenlijke vergadering met het regionaal college (algemeen bestuur van de politie) beslist over de prioriteitstelling voor de uitwerking van in eerste instantie elf scenario's. Hieronder wordt kort de actualiteit rondom deze onderwerpen weergegeven.

Scenario	Terugkoppeling
Natuurbrand	<i>Dit onderwerp is goed geborgd in de organisatie. Daarmee blijft dit onderwerp aandacht van de organisatie houden.</i>
Brand zorg en welzijn	<i>Dit onderwerp is herzien en gewijzigd in het risico: thuiswonende verminderd zelfredzamen. Daarmee wordt ingehaakt op de maatschappelijke ontwikkelingen.</i>
Elektriciteitsuitval	<i>Dit onderwerp komt terug bij de nieuwe geprioriteerde risico's. De toenemende afhankelijkheid van elektriciteit maakt het noodzakelijk dit risico opnieuw te beoordelen.</i>
Overstromingen	<i>Dit onderwerp komt terug bij de nieuwe geprioriteerde risico's. Het werk dat de afgelopen jaren is verzet heeft er voor gezorgd dat het risico niet verder is toegenomen. De impact ten aanzien van de continuïteit van de samenleving is toegenomen, dit maakt extra inzet noodzakelijk.</i>
Incident giftige stof	<i>Dit onderwerp is goed geborgd in de organisatie. Daarmee blijft dit onderwerp aandacht van de organisatie houden.</i>
Pandemie	<i>Dit onderwerp is goed geborgd in de organisatie. Daarmee blijft dit onderwerp aandacht van de organisatie houden.</i>
Ingrijpende gebeurtenissen	<i>Dit onderwerp krijgt monodisciplinair extra aandacht van een aantal partners.</i>
Extreem weer	<i>Dit onderwerp krijgt monodisciplinair extra aandacht van een aantal partners.</i>
Incident evenement	<i>Dit onderwerp is goed geborgd in de organisatie. Daarmee blijft dit onderwerp aandacht van de organisatie houden.</i>
Dierziekte	<i>Dit onderwerp is goed geborgd in de organisatie. Daarmee blijft dit onderwerp aandacht van de organisatie houden.</i>
Uitval ICT-voorzieningen	<i>Dit onderwerp komt terug bij de nieuwe geprioriteerde risico's. Gezien de toenemende afhankelijkheid van ICT dient dit onderwerp opnieuw beoordeeld te worden.</i>

Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's

Op 16 mei 2014 stelde het Veiligheidsberaad de Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's 2014-2016 vast. Hierin zijn prioriteiten opgenomen voor de veiligheidsregio's met als doel het tegengaan van maatschappelijke ontwrichting door crisis- en risicobeheersing te versterken. Hiervoor zijn zes projecten ingericht. Op 12 juni 2015 heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met de uitvoering van deze zes projecten. Drie van deze zes projecten worden samen met het ministerie van Veiligheid en Justitie (VenJ) uitgevoerd.

Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's

De Strategische Agenda is de koers aan de hand waarvan de veiligheidsregio's zich de komende jaren op landelijk niveau willen ontwikkelen. De Strategische Agenda geeft de samenwerking tussen veiligheidsregio's onderling, maar ook met crisispartners en departementen, een impuls.

De volgende projecten van de Strategische Agenda worden de komende jaren uitgevoerd:

- > water en evacuatie
- > continuïteit van de samenleving
- > versterking risico- en crisisbeheersing bij stralingsincidenten

De facts

- > 12 juni 2015 heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met uitvoering van de Strategische Agenda
- > De Strategische Agenda bevat 6 projecten, waarvan het Veiligheidsberaad er 3 uitvoert met het ministerie van VenJ
- > De Strategische Agenda is de nieuwe ontwikkelkoers voor veiligheidsregio's voor de komende jaren

**Veiligheids
beraad**

26.006195 -

- › kwaliteit en vergelijkbaarheid
- › versterking bevolkingszorg
- › bovenregionale operationele besluitvorming: samenwerking tussen veiligheidsregio's en Defensie

De eerste drie projecten voert het Veiligheidsberaad samen uit met het ministerie van VenJ. De andere drie projecten voeren de veiligheidsregio's en het Veiligheidsberaad zelf uit.

Water en evacuatie

Doel van het project 'water en evacuatie' is het ontwikkelen van een structurele aanpak en het bevorderen van een effectieve samenwerking tussen veiligheidsregio's en hun betrokken (crisis)partners. De veiligheidsregio's gaan de komende jaren samen met de ministeries van VenJ en IenM, Rijkswaterstaat en de waterschappen de planvorming actualiseren aan de hand van de meest recente overstromingsscenario's en een evacuatiestrategie vaststellen. Ten behoeve hiervan beschikken de veiligheidsregio's in 2016 over een handreiking voor de gevolgen van overstromingen - inclusief een risicoanalyse en evacuatiestrategie - en over instrumenten voor het stimuleren van zelfredzaamheid. Ook wordt de kennis over water en evacuatie versterkt en een eerste meerjarenprogramma en een projectenkalender opgesteld. In 2017 kunnen veiligheidsregio's gebruik maken van een standaard voor informatie-uitwisseling tussen veiligheidsregio's en waterbeheerders en is er een toetsingskader voor resultaatmeting.

Continuïteit van de samenleving

Om maatschappelijke ontwrichting te voorkomen bij uitval van (delen van de) vitale infrastructuur is een goede onderlinge samenwerking nodig tussen bedrijven, veiligheidsregio's en ministeries. Het project 'continuïteit van de samenleving' heeft tot doel die samenwerking te verbeteren. In 2015 ontvangen de veiligheidsregio's een rolbeschrijving voor de samenwerking met vitale partners en ministeries. In 2016 volgt een agenda met samenwerkingsafspraken per sector waarmee de prioriteiten voor de verbeteracties in de samenwerking helder zijn en deze wordt vervolgens ook uitgevoerd. Per regionaal netwerk wordt een actieplan opgesteld waaraan partijen zich committeren, er wordt een nationaal actieplan opgesteld en een 'menukaart' met voorbeelden, tips en best practices om de uitvoering daadwerkelijk te ondersteunen.

Versterking risico- en crisisbeheersing bij stralingsincidenten

Dit project versterkt de specifieke voorbereiding op mogelijke stralingsincidenten zodat bij een stralingsincident bestuurlijk en operationeel adequaat wordt opgetreden. Zowel in de alarmeringsfase als de respons- en nafase. Er wordt daarbij zoveel mogelijk aangesloten bij de generieke bestuurlijke en operationele voorbereiding op crises en rampen. Veiligheidsregio's, Rijkspartijen (waaronder de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming) en vertegenwoordigers vanuit de stralingssector zorgen in 2015 voor een gedeeld inzicht in de operationele betekenis van taken en verantwoordelijkheden van overheden, exploitanten en burgers. Dit toegenomen inzicht leidt in 2016 tot een gezamenlijk bewustwordingsproces over de betekenis en werking hiervan in de praktijk. Een gezamenlijke visie op publieksvoorlichting en risico- en crisiscommunicatie maakt ook deel uit van dit project. Daarnaast wordt ingezet op de verdere versterking van de operationele voorbereiding door multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen én noodzakelijke inzet tijdens de incident- en nafase.

Kwaliteit en vergelijkbaarheid

Er zijn veel initiatieven die bijdragen aan kwaliteit en vergelijkbaarheid en er is behoefte om vanuit een gezamenlijk beeld van kwaliteit en vergelijkbaarheid een 'schil' om de verschillende lopende initiatieven te bouwen. In 2015 verschijnt een gezamenlijk kader met gezamenlijke taal en begrippen voor kwaliteit, kwaliteitszorg en vergelijkbaarheid. Dit kader gaan de veiligheidsregio's vervolgens gezamenlijk verder ontwikkelen. Dit vormt de basis voor het referentiemodel kwaliteit en de verdere vergelijking tussen veiligheidsregio's. In 2015 worden de lopende initiatieven voor vergelijking - onder andere kostenevaluaties en informatiescans - én voor leren en samenwerken - waaronder visitaties - doorontwikkeld en toegepast. Doel is om voor 2016 hiervoor een aantal nieuwe thema's te benoemen om te leren van elkaar en om de samenwerking te bevorderen. In 2016 volgt ook het referentiemodel, wat beschrijft welke thema's/elementen in elk regionaal kwaliteitszorgsysteem opgenomen moeten worden en welke onderwerpen een verplichtend karakter hebben.

Versterking bevolkingszorg

In de vergadering van het Veiligheidsberaad op 16 mei 2014 zijn de voorzitters veiligheidsregio overeengekomen om een nieuwe visie ten aanzien van de bevolkingszorg - inclusief prestatie-eisen - landelijk te implementeren om zo de bevolkingszorg 'op orde' te brengen. De visie en prestatie-eisen van 'Bevolkingszorg op orde' geven invulling aan een meer realistische bevolkingszorg tijdens en na een ramp of crises. Hierbij wordt uitgegaan van zelfredzaamheid van een groot deel van de betrokkenen. Doel van het project 'versterking bevolkingszorg' is het ondersteunen van gemeenten en regio's bij de implementatie van deze visie 'en het monitoren van de voortgang van de implementatie. Om de implementatie te ondersteunen, worden structureel best practices en knelpunten beschikbaar gesteld gedurende de looptijd van de Strategische Agenda (tot eind 2016). Monitoring vindt plaats tijdens interactieve bijeenkomsten en in 2015 vinden 1-dagsvisitaties plaats. Daarnaast bevordert het project dat opleidingsproducten bevolkingszorg in lijn met de visie geactualiseerd worden.

Bovenregionale operationele besluitvorming: samenwerking tussen veiligheidsregio's en Defensie

Veiligheidsregio's hebben slechts beperkt zicht op hetgeen Defensie voor hun kan betekenen. Dit project biedt een overall inzicht in hetgeen Defensie te bieden heeft en in de wijze waarop de besluitvorming ingericht moet worden wanneer meerdere regio's tegelijkertijd beroep doen op de schaarse capaciteit van Defensie. Eind 2015 is een beschrijving gereed van bovenregionale of landelijke operationele besluitvorming bij GRIP 5 en GRIP Rijk. In samenwerking met de ministeries van VenJ en Defensie, levert het Veiligheidsberaad in 2015 ook een model voor een 'landelijke operationeel besluitvormingsteam' op. In 2016 wordt de landelijke besluitvorming geoefend en volgt het meerjarig oefenplan om het 'landelijk operationeel besluitvormingsteam' getraind te houden en wordt deze uitgevoerd.

Waarom een Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's?

Onder meer de aanbevelingen van de Commissie Hoekstra (2013) zijn aanleiding geweest voor de ontwikkeling van een 'Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's'. De Strategische Agenda heeft als hoofduitgangspunt dat het voorziet in de gemeenschappelijke ambitie van het bestuur om vanuit de collectieve verantwoordelijkheid met elkaar de veiligheidsregio's naar een hoger niveau te brengen.

Veiligheidsberaad
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
www.ifv.nl
026 355 24 99

**Veiligheids
beraad**

- Algemeen
- Risicoprofiel
- Wat, welke kaders zetten we in?
- Lokale input

- Top 4**
1. Overstromingen
 2. Uitval ICT
 3. Uitval energievoorzieningen
 4. Thuiswonende Verminderd Zelfredzamen

Samen werken aan Veiligheid

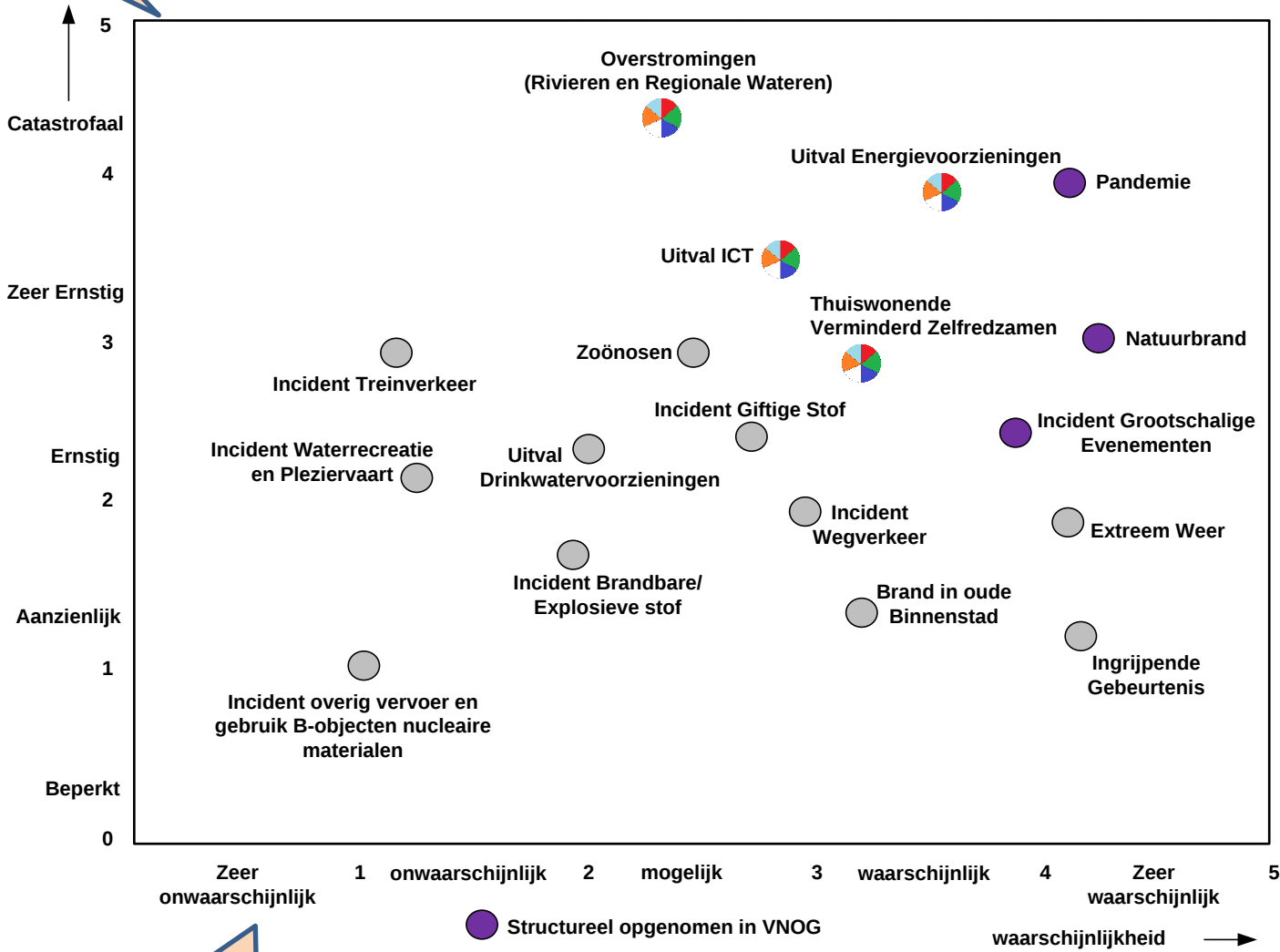
Lokale input betreft risico's en beleid. Geïnventariseerd tijdens eerdere bijeenkomsten, én nog aan te geven door de gemeenteraden.

- Generieke processen die in zijn algemeenheid gelden om risico's te beperken uit het risicoprofiel:**
- Risico- en crisiscommunicatie
 - Informatievoorziening (netcentrisch werken)
 - Vergroten zelforganiserend vermogen
 - Burgerparticipatie
 - Evacuatie

- Landelijke doelstellingen/strategische agenda**
- Water en evacuatie
 - Continuïteit van de samenleving
 - Versterking risico- en crisisbeheersing bij stralingsincidenten
 - Kwaliteit en vergelijkbaarheid
 - Versterking bevolkingszorg
 - Bovenregionale operationele besluitvorming

Risicoprofiel

In dit risicoprofiel zijn de mogelijke risico's in het gebied van VNOG opgenomen. Het risicoprofiel van de regio vormt de basis van de organisatie. Deze risico's worden ingegeven door landelijke ontwikkelingen, lokale signalen en de partners waar wij mee samenwerken.

- Risicogericht**
- Gerichte inzet van mensen en middelen vanuit verschillende rollen
 - Prioritering in activiteiten door middel van actuele risicoprofielen en -inschattingen
 - Inzet op versterken van het netwerk en het maken van werk/-samenwerkingsafspraken binnen de VNOG en met partners.

- Zelforganiserend vermogen**
- Voor de geprioriteerde risico's werken we aan de generieke processen: vergroten zelf organiserend vermogen, burgerparticipatie, evacuatie, risico- en crisiscommunicatie.
 - We bieden een platformfunctie aan crisispartners
 - We ondersteunen initiatieven van/ met/ tussen partners

- Informatiegestuurde crisisbeheersing**
- De juiste informatie, in de juiste vorm, op het juiste moment op de juiste plaats hebben.
 - Inrichten van een netwerkcentrum
 - Aansluiting partners op het netcentrisch systeem
 - Implementatie van netcentrisch werken in multidisciplinaire trainingen